

ھاوار

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی روشنیبری

*

خاوهنسی ئیمتیان: شهوکهت شیخ یهزدین

سهزنووسیان: بهدران شههمهه ههبیب

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، شهقامی گولان، ههولیر

تہ حلام مہ نسوور

ھاوار

تہ زموون

پیشکش به:

د. کوردستان موکریانی

د. کهمال مهزههر

ناوی کتیب: هاوار - ئەزموون

نووسینی: ئەحلام مەنسوور

بلاوکراوهی ئاراس - ژماره: ۸۴۳

هەلەگری: بۆکان نووری + شیرزاد فەقی ئیسماعیل

دەرھێنانی هونەریی ناوهوه: ئاراس ئەکرەم

بەرگ: مریەم موتهقیان

چاپی یەکهەم، ۲۰۰۹

له بەرپۆهه رایهتی گشتی کتیبخانه گشتیهکان له ههولیر ژماره ۱۱ ی

سالی ۲۰۰۹ ی دراوهتی

له سكرتيرى رۆژنامهكه م پرسى:

- كهى نووسينه كه م بۆ بلاو ده كه يته وه؟

- دوو ههفتهى تر.

دلم خوۆش بوو، نه مزانى بۆ راهاتووم ته نيا به ره مه كانى خوۆم
بخوۆنمه وه، به تاييه تى پاش ئه وهى كه له فۆتۆ ده رده چن. هه ميشه
له سه ر ئيقاعى دلم سه مايه كيان بۆ ده كه م و هاواره كانى پيش
نووسينه وه يانم بير ده چنه وه. پيش نووسينيان يان كوۆستم ده كه وئى،
يان ده گريم و پئى ده كه نم، مووه سپييه كانى سه رم له خووين ده گرم،
ناويزم سه يرى ئاوينه كه م بكه م، ماله كه م سوور ياليتر ده بئى،
ره شبينيه كى قوول ده بئته چال و خوۆمى تيدا زينده به چال ده كه م،
ده بئته گوۆرئى كى كاتى، نيگه رانينيش ده بئته كفنم و لاپه ره كانى
به رده ستيشم ده بنه به ردى ئه لحه د، له دواى خه ونيكى قه ترانى

دەگەر ئېم و خوینی رەش ھەل دەھینم، خوینەكەم دەبیتە دەریا، دەخنكیم، تیمساحەكان قووتم دەدەن و لە كەناری دەریایەكەدا بەر ووتو قووتی دادەنیشم و یەكە یەكە پەراسووەكانم دەژمیرم، لەگەڵ نووسینی ھەر دێرێك لەسەر لمی خەونە وەنەوشەییەكانم پەراسوویەكەم زیاد دەبی، بۆیە ژمارە ی پەراسووەكانم لە پەراسووەكانی ئێوہ زیاترە.

جاری وا ھەییە پەراسووەكانی لای راستم لە پەراسووەكانی لای چەپم زیاتر دەبن، ئیدی ھەلەھە خەفەكراوہكانی ناو دلم ھەراسانم دەكەن، زمانە درێژەكەم دەبیتە ھەزار بەش و چاوەكانم لیل دەبن، لێوہكانم یەكە یەكە شوینی خویان بەجی دەھیلن و لەسەر لەپی دەستی چەپم زیكرم بۆ دەكەن، دەستم دەبیتە گۆرەپان، تا دی لەپی دەستم فراوانتر دەبی، بەرپەرہكانی لەگەڵ ئاسماندا دەكات، ئەستیرەكان وردە وردە دەكەونە سەر شانە قورسەكانم و مانگیش دەبیتە خواوہندیکی كاتی، لئی دەپارێتمەوہ، نەخیر ئەو لە من دەپارێتەوہ، ئەو دەزانێ كە مندالدام نییە، یەكە یەكە ئەستیرەكانم بۆ دەكاتە بەرد و دەیانئاخنیته ناو دەمە ئەشكەوت ئاساكەمەوہ، پەرداخەكانی سەر مێزەكەم پڕ دەبن لە فرمیسك، ناوێرم وەكو مە ی بیانخۆمەوہ، بەیەك پێك سەول و قیبلەنوماو خوینی پینووسەكەم دەنۆشن.

دەمێم خۆم و ھەنگاویك، نە پیش دەكەوی و نە دوا، روو لە راست و چەپی خۆی ناكات، پەنجە ی پێیەكانم درێژ دەبن، قاچەكانم لە شوینی خویندا دەئاوسین، دەیناسورەكان راوی ھەنگاوەكانم دەكەن، كەچی ھەر لەسەر ھەلۆیستی خۆیدا سەقامگیرە، وشەییەكەم دەبیتە ئاسك و لە بیابانی رۆحمدراوی ئەزموونەكانم دەكات.

لاشەم بەبى ناز لە سووچىكدا دەكەوى و خەونيش تاقە توپىكە كە
 ژيانم كۆ دەكاتهو، لە تاقە ھەنگاوەكەم دوور دەكەومەو، ھەست
 دەكەم گىيای سەوز و نىرگىز و كانىيەك لە ژىرىدا دەتەقنەو، جەنگەلى
 دىك گەمارۆم دەدا، پىستىم كۆن دەبى و خوين رووى زەوى داگىر
 دەكات، ھەناسەكانم سواری قالدەرمەكانى شانەكانم دەبن و بنمىچى
 يادەكانم دەبىتە ئاوينە، قەوارەم دەگۆرئ و ھەر چاوترووكاندنىك خۆم
 لە شىوھىەكا دەبىنمەو، رووبەرى ناخەم دەبىتە بىابان، ھەر دەگەرىم و
 تراوتلكەكان ھەلمدەخەلەتەن، تۆ بلىي مارگرىت دۆرا بتوانى رۆمانى
 لەسەر ئەم حالەتەنەى من بنوسى؟ ئەو لە مانای زىكرکردنى وشە سەر
 دەرناكات، لەوانەشە ئەلالوياًى بىر چووبىتەو، وەكو بزەن،
 ھەنگاوەكەم لە شوينى خۆيداىە و وا خەرىكە دەبىتە ماچ،
 بەنائۆمىدبىيەو چاوەرىتى مەسىحى گوناھىكم دەكات، بروانن، خاچىك
 چەقىوھتە ناو جەنگەلىكى تاوانەو، كى دىكەكان درەو دەكات؟
 بىدەنگى حالەتەكەمى داپۆشىو، بلىسەى ئاگرى چاوەكانم روو دەكەنە
 ئاسمان.

دەمىنم تەنيا ھاوارىك و ھەنگاوىك، بەبەكەو ھەرى شەترەنج دەكەن
 و دلم دەيدۆرئىنى، چاوەكانتان بنووقىن، با حىكايەتى نووسىنەكەتان
 بۆ بگەم. ئەمجارەيان كە نووسىنەكەم لە فۆتۆ دەرچوو، سەمام نەكرد
 و بەلكو بەپىچەوانەو شەژام و خىرا تەلەفۆنم بۆ دەرووناسەكەم
 كرد، بەداخەو لەوى نەبوو، دەرمانەكانم تەواو بوون، پارەم نەبوو لە
 دەرمانخانەكان بىانكرمەو، رۆمانى "من و دەرمانەكانم" كۆتايى بۆ
 نىيە، ھەر دەبى پاش مەرگ و پيش مەرگ بەكارىان بەئىنم، ئەگەر
 دەرمانم نەبى لە نووسىنەكەمدا ئارام ناگرم، شەوم لى دەبىتە مۆتەكە

و روژم لى دەبىتە دۆزەخ، گلاراو دەكەم و دەبمە چەقى گۆي زەمىن و
هەموو ديار دەكەنى سىروشت بەسەر شانەكانمەو هەلدەگرم و
خەونەكانم لى دەبنە راستى و راستىشم لى دەبىتە خەون.

دەورووژىم، كانىيەكانى فرمىسكەكانم دەتەقنەو و هەلدەچم،
هەلدەشاخىم، راست و چەپ لە ناو تاي تەرازووى وىژدانمدا زاوژى
دەكەن، وىژدانم دەبىتە دەرياي رەش، ماسىيى هىچ ئومىدىك تىيدا
هەلكە ناكات، گلېنەى چاوەكانم دەبنە مىزئدان و بال دەگرن، ئاسمان
بەرد دەبارىنى و ئەستىرەكان رېقنە دەبارىن، كۆترەكانى وشەش
يەكدى دەخۆن و ناگمىن، و..

كاتژمىر حەوتى شەو لە ئىشەكەم بوومەو، قالدەرمەكانم بىرى و خىرا
بەرەو وىستگاي پاسەكان مەم نا. بەدەم رېگەو بەىرم لە پىشەكى
نووسىنى ئايندەم دەكرەو، تۆ بلىي ئايندە چاوەرپى پىنووسىكى بى
شەرم و وشەيەكى بى دەرپى و ناو ناوگەلە برسىيەكەى من بكات؟
دىسانەو شەژامەو، پاسەكە زوو هات و سواری بووم و لە بەردەم
دەرمانخانەكەدا دابەزىم، رووم لە لەيلاخان كرد و بەدەم پىكەنىنەو
پىشوازى لى كردم وتى:

- دە حەپم بۆ داناوى، خوا گەورەيە بۆ دە روژى دى.

وتم:

- پارەم نىيە.

وتى:

- گۆي مەدەرى.

دنيا بووم كە شەو بەئاسانى دەخەوم و ناگرىم، گريانىش هەمىشە

ئاودپىرى خەونەكانمى دەكرد، ھاوپىكەشم "ص" ھەمىشە پىي دەوتم:
- رۆلە مەگرى، ئەگەر دەگرى بەبىدەنگى بگرى، با فرمىسكەكانت
داچۆپىنە ناو دل و ناختەو، با جۆگەى فرمىسك، دەموچاوت
نەشواتەو، گرىانى ئاشكرا قەت تىنەكەى ناگاتە گرىانى شارراو.
بۆيە مەگرى.

لەسەر ئەم ئامۆژگارىيە چاوەكانم ئىستىيان كرد، ئىدى فرمىسك لە
ناخمەو بەرەو دلەم راي دەكرد، بوو بەپىشەيەكى نەپنى، واتە قورس و
گرانتر بوو، تىكەلى خوينىشم بوو، نىنۆكەكانم دەگرىان، ھەرەھاش
پەنجەكانم لايەلايەيان بۆ فرمىسكە قەتسىماوھكانى ناو بىلبىلەى
چاوەكانم دەكرد، فىرى مردنىكى بىدەنگىش بووم، لىوھكانم بەدەزوى
بىدەنگى دەدووربىوھ و كونەكانى لووتم بەلۆكە وشە پر دەكرد و
بەپەكجارى دەخنكام، ھەنگاوەكانم بەرپىگە دركاويىھەكان بەست و
خوين خور خور لە بن پىيەكانمەو بەسەر زوويدا دەتكا و تاوانەكانم
لە كونەكانى پىستەمەو دەبارىنە ناو دەريا خويناوويىھەكەى ژىر
پىيەكانمەو.

تا دەھات دركەكان سەوزتر دەبوونەو، بالايان دەگەيشتە ئاسمان،
ناچار دەبووم بى ھەلۆيست، بى برىار و بەپەشىمانىيەو ژيانى
رۆژانەم بەسەر بەرم، ژيانى ھەفتانە و مانگانە و وەرزانە و سالانەم لە
نىو مووھكانى سەرمدا دەشاردەو. نەخىر.. نەخىر دەروونناس و
قەشە و دان پىدانانم ناوئىت، چونكە نووسىن جۆرىكە لە دانپىدانان،
بەلام چۆن مەيموونەكان لىكى دەدەنەو؟ چۆن لە وشە تى دەگەن؟
بەچى باوھشىنى ئەزموونە گومانلىكراوھكانم دەكەن؟ ئەى خۆلەمىشى
ھەنگاوەكانم، كى بەبرزانگ گسكى لى دەدات؟ زمانى پىنووسەكەم

تەتەلە دەكات، لە کاتی نووسیندا پەرکەم دەبگرئ، وشەکانم قووت دەدا
منیش هەتیا هەتیا نووکهکەى دەچەقینمە دەمارەکانمەوه. یان باز
دەدمە ناو شووشەى مەرەکه بەوه و بچووک دەبمەوه.

من باسى چیم دەکرد؟ حەبەکانم لە لەیلا خان وەرگرت و بەپەلەپەل
هەنگاوی خیرام بۆ ژوورەکەم نا، جانتاکەم لەسەر قەرەوتیلهکەم فری دا
و لاپەرەکانى سەر مێزە زەرەکەم هەلدايهوه بۆ ئەوهى بزانی لە کوئ
وەستاوم تاكو نووسینهکەى بەرەبەیان تەواو بکەم.

نازانم بۆ بەرەبەیان خەریکی نووسین دەبم، ئەو کاتە کە هەموو
ئیزگاکانى رادیۆ رەشەکەم لە پرخەى خەودا دەبن، چونکە شەپۆلەکان
کاریگەرییان لەسەر ئەندیشەم هەیه، بەیانیمان واتە نیوهروان وەناگا
دیمەوه خەو بەگەرەکی جارانهوه دەبینمەوه، وەکو پشیلە رادەچلەکیم
و باز دەدم و بۆنى ژوورەکەم دەکەم و ئنجا مەجه عارەبانچی ئاسا،
چاوه کزەکانم ئەگلۆفم و لە پەنجەرەکەوه تفیکی خەست دەکەمە پرووی
هەتاو. "مەجه" فیر بووبوو تفیکی خەست بکاتە نیوچهوانى "خەجه
خەیات" هوه، نازانم ئەمشەو بۆ مەجه سەرلەنوئى لە یادمدا زیندوو
بووهوه؟ پینووسەکەم لە جانتاکەم دەرھینا بۆ ئەوهى بنووسم، کەچی
پەنجەکانم وشک بوون و نەمدەزانى چى و چۆن وشە ببارینمە سەر
دێرەکان؟ مەجه لە کاتی توورەبوونیدا هاواری دەکرد و دەبیوت:

– ئەى شارە بى خاوهنەکە.

وا منیش وەکو شارەکەم، بى خاوهنم، وشەکانم بى ناز کەوتوون،
راسته من خاوهنیانم، بەلام چەقۆ لە کوئ بینم گۆشتى وشەکانم بپرم
و ئیسقانیان فری بدەمە بەرچاوى خوینەر. کام "خوینەر"؟ ئەى بۆ
وشە نەبیته گوللە و چاوى خوینەر کوئ بکات؟ خوینەرى حیز و دز و

پۆلیس، وشە دەکاتە راپۆرت و رەوانەى ئاسایشى گشتى دەکات! وتم وشەکانم بى ناز کەوتوون، سزا دەدرين، تف لە پرويان دەکرى، جگە لە هەرهشەو پەلکيشکردن. دووبارە چەقۆ لە کوئى بىنم گوناھەکان لە وشە بکەمەو، دووبارە بىمە قەساب، خۆم نىچىر، خۆم قەساب، هەى وشەىرە پىنووس بووئە پۆلیس، دلم بووئە قاسەى گوناھ، بەبى گوناھيش ژيانم بۆ ناچىتە سەر، ناتوانم رەنگى پىستم بگۆرم، ئاوى ئەلۆن هەموو رۆژى چاوه زەردەکانى مەجەى خاوين دەکردهو، بەلام ئاوى زەمزمەيش گوناھەکانم ناشواتەو، مەجە بەئەلۆنى دەوت:

- بەست من پاکىد.

من بەچ ئاسمانىک وینەکەى مەجە دووبارە بکەمەو؟ فرمىسکە خويناوويیەکانم خاوين نين، تىکەلى خەلۆوزى رۆژگار بوون، هەواش پرە لە دووهم ئۆکسىدى کاربوون، بارانىش زۆلە، لە هەورىكى ئاوس و چلکن لە دايک دەبىت، هەورىش لە رووبارە گومانلىکراوھکانەو لە دايک دەبى، خۆشم نازانم چى دەلیم، تەماشای ئاوينەى دۆزەخ دەکەم، رەنگى چاوه سوورەکانم ديارە، تفم لى دەکەن، وا خەرىکم بەهاواریكى بەرزەوھ مردووھکانى "پاشا کۆپرى" خەبەر دەکەمەو، تەنیا "مەجە" گۆرەکەى جى نەهيشتوو، سەرسام نىیە و پىستی پشتى وەکو پىستی ئەسپەکانى راھاتووتە سەر قامچى، نا.. ئەو مەجەى و هات، بىدەنگە، دەزانى ئەمرۆ تاوانىکم کردوو و ناتوانم بەگوللەىک سەرم بکەمە هەزار بەشەو، تا مەجە هات و بىدەنگ بوو، فرمىسکەکانم لە جىى خوياندا مات بوون، مەجە دانىشت، نازانم خوئىتەى يان سىبەریتى، منىش دانىشتم و بەلەپى دەستى راستم پرووى ئاوينەکەم سربىهەو و مەجە بەبى سەرنج تەماشای کردن، هەلسایە سەر پى و

بەچوار دەورمدا سووراپەو وەتی:

- نەگیر.

یەكسەر نوقوم بوو، گلۆپی ژوورەكەشم لە خۆیەو کوزایەو، هەولم دەدا دای گیرسینم، بەلام هەولدانەكەم سیزیفییانە بوو، مەجە كە بیدەنگ دەبی، لە بەردەكانی ئەلۆهن دەچی، بۆ ملیار جار ماسییەكان پەلاماری بدەن شوینی خۆی بۆ كەس بەجی ناهیلێ. مەجە یانی شار یانی ئەلۆهن، یانی پاشا كۆپری و بلایسە یانمیل، جگەرەیهكەم لە پاكەتەكەم دەرکرد و دام گیرساند و دەنگدانەوێ شەری نیوان خۆی و خەجە خەیات كاسی كردم.

- ئەرا سەر لە خۆد شیوانیدە؟

حەزم دەكرد مەجە ون نەبووایە، بەقامچیەكە ی پشتمی شین و مۆر بكردایەتەو، بەلام ئەو بەبی دەنگی كوشتمی، بەلێ حەزم دەكرد بەقامچیەكە ی سزام بدا "ماسۆشی نیم" وەكو ئەسپەكانی غار بدەم و لغاوی حەزەكانم بەتوندی لە دەست بگریت و لە شوینی خۆمدا بیمە پەیکەر. بەداخیشەو قامچیەكە ی مەجە بەمیراتی، هەرۆهكو مەكینه سونگەرەكە ی نەزاهەت خاتوون، ئەویش بۆ خەجە خەیات مایەو، خەجەش لەو پروایەدا بوو كە شار دەمری بەلام مەجە قەت نامری هەمیشە دەبیوت:

- مەجە ئاو حەیات خواردیە نیمرد.

بەلام دوای مردنی مەجە، خەجە شیت بوو، كۆلان بەكۆلان دەسووراپەو و لە دەرگە ی مالانی دەدا و پرسیری دەكرد:

- مەجە ها لە كورە، ئیوه شارندنەسەوێ لە من!؟!

مندالان گالتهيان پي دهکرد، ئەميش بهقامچييهکهي مهجه ههپهشهي لي دهکردن، له دوايشدا ئەو کهسانه که جلي خهجهيان لهبهر دهکرد و خهياتي بو دهکردن و خزمهتي دهکردن بهدهستي خويان و بهقامچييهکهي مهجه، بهرهو شپتخانهي بهغدا راويان نا، کهسپيش تا ئيستا نازانيت گۆرهکهي له کوپيه. با هاواريك بکهم و خهجه بانگ بکهم و بهدەرمانهکانم نارام بگري.. نه نه شپت نابم، ئەي بوچي سهر و قژم شپواوه، زمانم دوو گهز هاتوووته دهرهوه و روژي چهند ساتي في دهمگري؟ نا نا ئاقلم، خهجه و مهجه دوو پالەواني رۆمانی "ئهلهون"ن، مردوون، ئەي من کهي دهمرم؟ کهي خهجه دهبيته دايکم و مهجه دهبيته باوکم؟

ببوورن مهست و سهرخوش نيم و وپينهش ناکه لهگهله خومدا، له ئەوپهري حالهتي راستگووييدام. ئيستا ئيسقانهکانی مهجه و خهجه وردوخاش بوون، دواي ده سالي ديش ئيسقانهکانی من ورد و خاش دهبن، دهگهريمهوه بو خوول و چهند ياديکی ناشيرين و تالتان بو بهجي دههيلم، ئيستا ش دهگهريم بو مهکينه سونگه رهکهي خهجه خهيات بو ئەوهي ئاواته رهشهکانمی پي بدوورمهوه، ههروهها دهگهريم بو قامچييهکهي مهجه بو ئەوهي سزاي پالەوانهکانی رۆمانهکانمی پي بدهم.

له چ ويستگايهک وهستايين؟ نازانم، با دووباره حهبهکانم قووت بدهمهوه و لهسهه دروستکردنی هيلانهي ئەدهب بهردهوام بين. وشهکانم سکيان پهرو وا خهريکن ژان دهگرن هيچ قهشهيهک ناياندهزايه نيت، دهرگهي کلپسهکانی رووناکيش داخراون، چلچراي خاوينيش کوژاوتهوه، کي دهلي تاواني قهشهکان له تاوانهکانی من

رەشتە نىن، دادگەيەكى سەيرە، تارمايى سوئند و تۆبە و قازى و ويژدان و شايەت ديار نىيە، بىدەنگىش دەرمانى ئەم شەوہ زۆلە نىيە بۆ ئەوہى كۆتايىيى بەكاتى لەدايكبوونى خۆي بەيئى. ويژدانم لە نىو سىنگە رووتەكەمدا وەكو خۆم وا خەريكە دەتوتتەوہ و ئاگر لە كونەكانى لووتەوہ دىتە دەرى، مردووہكانى پاشاكۆپرىش لە چواردەورمدا زىكر دەكەن، كفنەكانيان لەگەل خۆياندا هیناوه، خەريكەم درۆيان بۆ دەكەم، بەسەرنجيان رووتەم دەكەنەوہ، با تەماشاي سىبەرى دۆزەخ بكەم، يان سىبەرهكانى خۆم كە ھەر شەويك و بەشيوہيەك لەسىدارەم دەدا.

كەي رۆژ دەبىتەوہ؟ نازانم بۆچى خەجە پىستىكى تازەم بۆ نادوورپتەوہ، بۆچى نازانى لە ناو لاپەرەكانمدا زىندوو بووتەوہ؟ ئەي بۆ ژوورەكەم نەبووتە گۆرى ھەموويان؟ ئەي ھەنگاوەكانم بۆچى لە خشت و كۆلەكەكانى "كۆپى گەورا" تۆراون؟ ھىشتا دادگە دەستى پى نەكردووہ، ئەلۆھن ماتە، كافكايەكى دەويت لەسەرى بنووسىت، ماسىيەكان بوونەتە قاچاخچى و ھەرچى شوپنەواری شار ھەيە دەيدزن و دەيانكەنە زادى جوگرافىاي درۆ! ھاتن، لە چواردەورمدا، بەچەقۆي مچەي قەساب لەتوپەتم دەكەن بەبرنەوہكەي عەلى ئەكبەرى پۆليس سەگى سىبەرهكانم دەكوژن، ھانى مەجە دەدەن بۆ ئەوہى بىتتە جەللاد، پى دەكەنم، خۆم جوورى مردنى خۆم ھەلدەبژىرم. وشەكانم مین و ھەر ئىستا دەتەقنەوہ.

وہرىنى سەگەكەي گەرەكەكەمان ھىنامىيەوہ سەر خۆم، تۆ بلىيى وەرىنى سەگىك لە زەنگى گەردوون و لە ھاواری عزرائيل بەھىتر بى؟ كەس ديار نىيە، ھەي داد و بىداد دەكەم و لەشم ساردە و داوئنى

کراسهکەم وا خەریکە دەبێتە کفنم، وشەکانم وا خەریکن دەبنە دێوانە و لە چواردەورمدا زیکرەم بۆ دەکەن، فرمیسکە سوێرەکانم بوون بەئاوازی دەفەکانی، ھەموو تەریقەتەکان روویان کردوووەتە دوورپانی ئازارەکانم، ھەرچی ئاین ھەیە وا خەریکن نەخشە بۆ گۆری من دەکێشن، ھەرچی فەیلەسووف ھەیە کراس بۆ خەونەکانم دەدوورن.

چی دەلێم؟ با نووکی تیژی پینووسەکەم بچەقینمە دەماریکمەو و لاپەرەھیکە سپی ھەلبەدەمەو و ناوینیشانی چیرۆکیک دەستنیشان بکەم، گوناھتکی نوێ چاوەرێم دەکات و چەند تۆوێکی نوێ لە مشتەمدا، چاوەرێن لە ناخی گوناھدا بیانچینم، بەفرمیسک، نا نا.. ھەوالەکانی رادیۆ رەشەکەم کۆنن، شەیتانیش جیگۆرکی بەسەرینەکەم دەکات. با دووبارە خۆم بدەمە دەمی شەوێکی بێ دەرپێو. شەوێکانم جۆراوجۆرن، ھەندیکیان کلکیان ھەیە و ھەندیکیان تریش شاخ.. کلکی دوینی شەو زۆر درێژ بوو، بەچەقۆی تیژی ھەراسانی بریم کەچی درێژتر بوو و ھەزار کلکی دی لە دایک بوون.

شەوێکەم بوو بەسەد چەرخ، تێیدا ملیار جار لە دایک بووم و مردم، عیسا و موسام بینی، لە ناو کەشتییەکەمی نوحدە خەوتم، ھەر سەھینانی مینارەکانی مزگەوتەکانم بینی، چەندین خەونم بەمردنەکانمەو بینی، لەگەڵ گلگامیشدا دوام، بووین بەھاوڕێ، عەشتار بەخیلی پێ بردین، تەموز لە باخەلمدا توایەو، شاخە سەھۆلییەکان بوون بەچەند دەریایەکی کولاو.. بینیم شیخ ماری نۆدی سارتەر ماچ دەکات و تورین کیرکیگارد پیرۆزبایی لە فایەق بیکەس دەکات، ھەموو جۆرە چیشتیکم خوارد، کەوچکەکانی ھەموو چەرخەکانم چەور کرد، بارانەکانم وەستاند و دەریاکانی ئومێدم وشک

كردەو، لەگەڵ سەرکەوتنی نرخى دراوھەكان بەرز و نزم دەبوومەو، ھەر وھەكو نەورەسەكانى ئەلھون بەخشتى زىرین بناخەى خەيالەم دامەزراند، تۆ بلىيى دابەزىن و بەرزبوونەو، نرخى زىر کار لە جوانى ئەدەب بکەن؟ بەمن چى؟ من مرؤفئىكى بىعار و بى دەربەستم، ئەدەب بەمن چى؟ جرتىکم بۆ خۆم كيشا، خەرمانى وشەكانم گریان تى بەربو، ھەگبەكانم پرن لە ئىفلاسى، لە ئىشیشدا فنیش دەكرىم، يەك خەمم بۆ دەمىنئىتەو، ئەویش خەمى دووگەلە.

نووسىنىشم لى بوو، تە پەت و ملم جەر دەدا، خۆيم پيدا ھەلەدەواسى و نامکوژت، زۆر ھەولم دەدا و ھانم دەدا بمخنكىنى، بەلام ھەلەدانەكەمى پوچەل دەكرەو، ھەر وھەا بىرەكانىشمى دەخنكاند. تەوژمى ھۆشيش پارچە پارچە دەكرەم، نە وشەكانم بوونە نان و نە نانىش تىرى كردم. تۆ بلىيى وشەكانم لە ھەر ژەمىكدا و لە نىو قاپىكدا گەلەلە بکەم و وردە وردە بىانكەمە پارو و تىرم بکەن؟ كى نالى وشەكانم نابنە ژەنگ و دەرمانخواردم ناکەن؟ نابنە ژەھر؟ گەدەيشم لە نىو مەقەلى سكمدا دەبرت، خۆزگە وشە زىر بوایە و بمتوانىبايە لە لای زەرەنگەر بمگۆرپاىە. زەرەنگەر قەت بەوشە ھەلناخەلەتت، ناىخاتە ناو تاي تەرازووھەكەىو و ناىژمىرى.

ئىجا خۆزگە وشە بىواىە بەچۆلەكە و بەرەللام بگرداىە، ھىچ قەفەسىك پىشواى لە وشە بى بالەكانم ناكات. وشە كوۆشك و قەلای بى سىبەرى ھەىە. تۆ بلىيى بتوانم بەنووكى پىنووسەكەم چاوى وشەكانى ئەم شەوھم كوۆر بکەم؟ دەرگەكان بشكىنم و لە پەنجەرەكانى زەمەنەو بىمە دەرەو؟

گەر پام زۆر گەر پام بۆ چەند دىرىك پىناسەى وشەمى تىدا بەرجەستە

بیت، دەمزانى له هه‌موو قۆناغه‌کاندا بازرگانى پێوه‌کراوه، زۆر جار شاعیران به‌رامبەر به‌هه‌زار دره‌م شیعریان پێشکێش خه‌لیفه و والیه‌کانیان کردووه. وشه: هه‌ی به‌رگه‌ تازە جوانه‌که‌ی بووکه‌شوشه‌کان، تۆ پینه‌وپه‌رۆی زۆر که‌ست داپۆشیوه، زۆر له‌ ناوانی نه‌ناسراوت گه‌یاندووته‌ ئاسمان و بوون به‌ئەستێره، زۆر ناوی زێڕینیشته‌ له‌ ژێر گۆڵدا زینده‌به‌چاڵ کردووه، تۆ به‌رامبەر به‌من بێده‌نگیت هه‌روه‌کو حاڵه‌ته‌کانی خه‌مۆکیم، چیت لێ بکه‌م؟ نه‌ دراوی و نه‌ مۆمی به‌ئاگری ناخه‌م دات گیرسێم و به‌هه‌ناسه‌یه‌ک بته‌کوژینمه‌وه، یان په‌نجه‌کانم له‌سه‌ر ئاگره‌که‌ت گه‌رم بکه‌مه‌وه، نه‌ لێفه‌یت و له‌ ژێرتدا خه‌ون ببینم و خۆم له‌ قه‌رزه‌کانی ئەمرۆ و دوینی و پێرێ بشارمه‌وه. گۆلت پێ ده‌کری و هه‌موو که‌سێک بۆی هه‌یه‌ یاریت پێ بکات، ژه‌هرت پێ ببه‌خشی و ده‌رمانخواردت بکات، به‌لام بێعاریت، له‌ناو ناچیت، نامریت، شه‌و دێ، ده‌بێ ئەم‌شه‌و بته‌کوژم بۆ ئەوه‌ی نووسه‌ران بۆ یارییه‌کی دی بگه‌رین. له‌سه‌ر کۆنترین خه‌ستی قورین هه‌لکۆلراوی و که‌س بۆی نه‌بووه‌ بته‌سرپێته‌وه، که‌چی ئیستا سواویت، ده‌ی با یه‌کدی بکوژین، نا نا یاری شه‌تره‌نجت له‌گه‌ڵدا ناکه‌م، من بۆ چ دارخورمائه‌ک شیعەر بنووسم؟ سه‌یاب گیانی به‌خشییه‌ هه‌موو شتێک که‌چی مرده‌. له‌ بیرمه‌ دایکم هه‌میشه‌ پێی ده‌وتم:

– واز له‌ نووسین به‌یته، نووسین نانت ده‌دا ئاوت ده‌دا؟ واز به‌یته‌ کچم، نووسین وه‌کو چۆله‌که‌ باڵ ده‌گری و تۆیش باڵه‌کانته‌ شکاون.
هیچم نه‌بوو بیفرۆشم، به‌که‌سیشم نه‌وت له‌ کاره‌که‌م ده‌رکراوم که‌چی هه‌واله‌کانم وه‌کو په‌تا له‌ تاراندا بلاو ده‌بنه‌وه. با بزانه‌م رادیۆ چی ده‌لی...

- دوینی خەلاتی نۆیل درا بەبرۆدسکی.

- بەللی خۆ رۆماننووسیکی گەورە و شاعیریشە، بەلام ئەم خەلاتە بۆچی نەدرایە من؟ بۆ بدری بەمن؟ چ سوودیکم هەیه بۆ مرۆفایەتی؟ ناو پەیدا دەکەم، پارەیهکی چاکم دەست دەکەوێت، سوید دەبینم، گۆڤار و رۆژنامە جیهانییەکان وینەکانم بلۆ دەکەنەو، دەبمە ئەستیرەیهکی بەرز و بۆ خۆم فشه فشه دەکەم، چی بلیم، زمان لە کوئی پەیدا بکەم، من زمانم براو، جاران سی گەز درێژ بوو، ئا ئەو ساتە کە خەلاتەکەم دەدەنی، دەکریمەو و دەم دەبیتە تەلەی تەقیو، بۆ نا؟ ئەو ساتە شیعیریشم بۆ دئی و بەزمانی کوردە رەش! ها ها با نووسینەکانم بلۆ بینەو، ئینجا وەردەگێردرێنە سەر چەندین زمان، هەتا کو مارکیزیش لاساییم دەکاتەو، بۆ نا؟ مارکیزی سەگباب لە هیچەو ناوی دەرکرد و بوو کە ئەشیرێکی جیهانی، خۆزگەم بەخۆی، بۆچی نۆیل نابەخشنە مریشکیکی کورد؟ شەو و رۆژ هێلکە دەکەم و کێ دەبم و جار ناچارئ لەسەر زبڵدانی نووسین نائە وردە پەیدا دەکەم. بەسە بەس، یەکەم کەس نیت دەرکراویت، سەر بخەرە سەر سەرینەکەت و بنوو، خەون بەنانیکی گەرمەو دەبینیت و لە خۆو تیر دەبیت. کەس نابیتە پەناگەت، هاوڕیکانیشت برسیانە و بەچەند منالیکەو وەگیر هاتوون، تەنیا تۆ سەربەستیت، دووبارە بزانه رادیۆکە چی دەلیت، دەلی:

- زریانیکی ترسناک شاری فلۆریدای سەرەوژێر کردووە.

- کانزایەکی گەورە لە هۆنەلۆلۆ تەقیو تەو..

ژوورەکەشم بوومە لەرزەیی هات، قەرەوێڵەکەم دەلەرزئی، خەتای

برسيٽييه، تهماته گران بووه، تهنيا من هه رزان بووم، له بازارى
ئه ده بدا وشه کانم نرخيکي ئه وتويان نييه، ئايا له و کاته دا که سقرات
په رداخه ژه ره کهى خوارده وه تا ساتى گيان له ده ستدانى و
گيان به خشيلى به ئاسمان، بيري له چى ده کرده وه؟ چون گيانى دا؟
ئه گهر نه مرديه چى ده بوو؟ چى ده کرد؟ دو باره شوږ شيکى دى به رپا
ده کرده وه؟ يان بيدهنگ ده بوو؟ نازانم، خو نووسينه کانيشم
نه خوښندوه ته وه، دهمه وى نوبلم بدرتتى و له باره ي سقرات هيچ شتيک
نازانم، داوه شيم من تهنيا هه ر رووى شته کان ده بينم، وه کو بالونيك
فووم تى کراو وام ده زانى ئيدى کهس له من گهره تر نييه، باش بوو
به تال بوومه وه، هيچ پيشه يه که نازانم.. راديوکه ده لى:

- تا چاومان به يه کدى ده که ويټ.. دنيا وه کو خو نامينيټ.

با سه يري نووسينى دوښنى شه و بکه م "له بهر ئه وه ي ماوه يه کى زوره
له روژنامه و گوڤاره کوردييه کاندا کار ده که م و نزيکه ي پازده ساله و
ليپرسراوى هيچ لاپه ريه که نيم و که م نووسين بلاو ده که مه وه، نه نامه م
بو ديت و نه کهس ته له فونم بو ده کات و نه په رداخه ماستاويټکم
پيشکيش ده کرى و نه نه نه". بو ماوه يه که پوښته ي روژنامه يه که م له
به رگيکدا تو مار ده کرد - ناو نيشانى بابه ت- ناوى نووسه ره که ي،
ميټروو... هتد. ئه گهر ناوى نووسه ريک بريقه ردار بوايه منيش وه کو
هه موو خوښه ران، پوښته که يم ده خسته لايه که و خه ريکى پوښته کانم
ده بووم، نجا دهستم به خوښنده وه ي نووسينه که ي ده کرد. دوو چاوه کيم
ده کرد و به ره مه که يم ده خسته سه رووى به ره مه که ي دييه وه. تا کو
ريزى خو ي بگريت و زوو بلاو بگريته وه و خو م تيکه لى نايين و ئوښى
جيهانى پشتى په رده وه بکه م و به خو م بليم "وا منيش هه م" ئه گهر چى

بەدەگمەن ئەم جۆرە بەرھەمانە بەرچاوم دەكەوتن، چونكە بەدەست
ياخۇ بەشئۆھىيەكى تايىبەتى و بەچەند رېگەيەكى ناشەرى و دەعوەت و
عەرەقخواردنەو و .. و بەرتىل و واسىتە، ئەو بەرھەمانە دەگەيشتنە
سەر مېزى سەرنوسەر ..

ياسا دووبارە گۆردرا، دووبارە پۆستە خرايە ژىر دەستم و لە يەك
كاتدا بوومە شوان و بوومە قازيش، كەچى نە شمشالەم ھەبوو و نە
تەرازوو، سەرى خۆم با دەدايەو و لچم شۆر دەكردەو و لە دلى
خۆمدا دەموت:

- دەبىت لاپەرەيەك تەرخان بكەم بۆ ھەلبژاردە و ناوداران،
لاپەرەيەكى ديش بۆ دەست و پئوھند.

پاش ئەوھى كە نامە تايىبەتییەكانم دەخویندەو، دەمبىنى نەقش
كراو بەھەزار جۆر لە پارانەو و لالانەو و سلأوى گەرم و بۆندار و
چاوماچكردن و دەسنگوشىن و بەرتىل و دووفاقى .. ديسانەو دوو
چاوەكیم دەكرد و بەرھەمەكانم جيا دەكردەو و دەمناردنەو بۆ
سكرتيرى نووسىن، ھەر دەبىت لە سووچىكدا و بەچپەو و لەبەر
ئاوینەى وشەكاندا بلیم: "وا منيش ھەم".

پاش ماوھەكى كورت لە پۆستەچىتى لابرەم و كرام
بەئاورۆشكەرەى نىوان چاپخانە و ھەلەچنى، زۆرى پى نەچوو
پىناسنامەى رۆژنامەنووسىم نايە گىرفان و ئىتر وام دەزانی دەسەلاتم
بەسەر ئىشەكەمدا دەشكى و خەونم بەوھو دەبىنى و ئاواتەخواز بووم
بەلكو رۆژى لە رۆژان بىمە لىپرسراوى لاپەرەى ئەدەب و بەرھەمى
نووسەران دەكەونە ژىر بالى رەحمەتم و ناسراو دەبم و نامەم بۆ دىت
و تەلەفونم بۆ دەكرىت و فەردەى گويز و شووشە ھەنگوین،

گەنجینەكەى دايكم پى دەكەنەوہ و دەعوہ دەكرىم و لە ھەموو كۆر و دانىشتنىكددا باسم دەكەن و.. و.. بەلام ئەم خەونەم ھەر نەھاتە دى، نامادە بووم وشەى شيرين و دەمامكىكى تايبەتى لە روو بىنم و لە پشتى مېزەوہ دانىشم و تەلەفۆن بەدەستەوہ بگرم و بلىم:

– باشە باش، سەرچاو، وایە ئیوہ ھەمیشە پۆستمۆدیرنە بوون، جىي خۆیەتى و لە ژمارەى داھاتوودا بەرھەمەكەتان بلأو دەبیتتەوہ، زۆر بەنرخ و بەپىز بوو، سان جۆن پىرس ناتانگاتى، ئافەرىن، سەرچاو، خواحافىز.

تەنیا بەر لووتى خۆم دەبىنى و بەس، بىرىشم لەوہ نەدەكردەوہ نمرەى شووشەى چاویلکەكەم بگۆرم و لە درزى پەچەوہ لە قۆناغەكانى ئەدەب و قوتابخانە نوپىەكانى ورد بىمەوہ و بزائم لە چ روژىكدام، نەمدەزانى ئەركى سەرشانى لىپرسراوى لاپەرەى ئەدەب زۆر گرانە و دەبیت لەسەرەخۆ و بەزیرەكییەوہ ئەو بەرھەمانە ھەلبژىردىن و دلى كەس نەرەنجى و ھەنگاو بەھەنگاو ئاگای لە مۆدىلە تازەكانى ئەدەب بىت و لەگەل ئەوہشدا مۆركى نەتەوايەتى لە بەرچاو بىت سەرەراى مامەلكردن لەگەل زەوقى خوينەر و مۆدىلى سەردەم. ئەم خەونە دەبووہ پشكۆى مەقەللى شەوانم، ھەراسانى دەكردم، دەمبىنى مینىكى ساج و كورسىيەكى گەرە و وا لە ھۆلىكى گەرەدا دانىشتووم، چەندىن بەرھەم لە بەردەستمدایە، نامەى چەند نووسەرىك لەسەر مېزەكەمن و نەكراونەتەوہ و خەوتوون و تەلەفۆنىش لە لىدان ناكەوئیت:

– ئەلو ئەلو

– فەرموو.. بەلى منم.. خۆم.. نامەكەتان گەپشت و نووسىنەكەشتان بلأو دەكریتتەوہ.. سەرچاو..

لەپەر زەنگی سەعاتە چالەمەكەم لى دەدرا وام دەزانی زەنگی تەلەفونە،
هەلەم دەکرد و لەپەر چاوەكانم دەكردەوه و تەفەككى خەستم لە رووی
شووشەى سەعاتەكەم دەکرد و جەنۆم پى دەدا:

- بۆچى نازانیت لە ئىش دەركراوم.

لەفەكەم بەسەر خۆمدا دەدا و دووبارە خۆم دەدايە دەمی
شەپۆلەكانى خەوتنەوه.

لە نووسینی كورته چیرۆكێك بوومەوه و نەمتوانى بەئاسانى ناویكى
جوانى بۆ پەيدا بكەم، تاقتەتیشم نەبوو، جارێكى دى بىنوسمەوه یان
پەيدا بچمەوه و دەستكارى بكەم، دەمزانی بۆ بلاوكردنەوه دەست
نادات و ئەگەرىش بەشى ئەوا لە پەشتى دەنووسن ناشى. چارەنووسى
ئەمىش وەكو چارەنووسى چیرۆكەكانى ترە و لە تابووتە شكاوەكەدا
دەپشارمەوه، دۆلابە سپییه شكاوەكەش زۆر بچوووكە و یەك رەفەى
تەدا ماوه و دەركەكەشى كلیل نادریت، چونكە كلیلهكەى ون بووه.

كلیلم بۆ چىیه؟ كەس نییه دەركەى دلم بكاتەوه، كەسیش نییه
دەركەى دۆلابەكە بكاتەوه و خەرىكى خۆیندەوهى نووسینەكانم بێت،
پالەوانەكانم بۆ خۆیان لە پرخەى خەودان و پشوویەكى هەمیشەى
دەدەن. زۆرجار هەرچى ئىش و ئازارم هەیه دەیانكەمە بار و
دەیانخەمە سەر شانیان و هەندىكیشیان ئەمەندە دلسۆزن هەر كە پى
دەكەم، بۆم دەگرین، كەچى تا ئىستا بۆ كەسیان نەگرىاوم و.. درۆ
دەكەم.. هەمیشە فرمێسكەكانم بەسەریاندا دابەش دەكەم و هەندى
جارىش لە دەریای خۆینمدا مەلە دەكەن و دەخنكێن و شەوان دەبمە
شەوه و ساواى خەونەكانیان دەفرێنم و دەنالێن و كتوپر دەمرن، كە
برسیشیان بى بۆ پاروویەك نان دەگرین و دەست بۆ گىرفانە

به تالەكەم دريژ دەكەن و له جگەرە زياتر هيچيان دەست ناكەوئيت .
هەندى جاريش كە له نووسيني چيرۆككە دەبمەو هەست دەكەم
مافيم نەداوئەتتى و بەشى خەمەكانى نەمژيوه و هيشتا بەمەبەستى
ئەدەب ناوكيم نەبړيوه، ويلاشه كەشى هيشتا له ميشكمدا ماوئەتەو
بان و خوارم پى دەكات، ئەگەر بەتەماى نووسينىك بىم بۆ چەند جارئ
ژوورەكەم جى ديلم و بەبيانوى ئا و خواردنه وەو سەلاجه كە دەكەمەو
و شتيك دەخەمە دەممەو و سەرلەنوئ بۆ ژوورەكەم سەردەكەوم،
ئەگەر چاويك بگيرمەو بە ژوورەكەى ئىستام و بەراوردى كەم لەگەل
ژوورەكەى جارنم ئەوا دەلئيم:

- ژوورەكەى جارنم باشتر بوو، بچووكتتر بوو، ديوارەكانى له زمانم
حالى دەبوون و پەنجەرەكانى بووبوونە دالدهى چۆلەكەكان. كەچى
پەنجەرەى ئىستام نەك پەردەى نيبه، بەلكو دارى لاو لاو بەزستان و
هاوين -ناشزانم بۆ- داي پۆشيوه، كەچى چۆلەكەيهك نايت و
ناشتوانم شەوان سەيرى ريبواران بكەم يان گوئ بۆ ترپەى هەنگاوه
تيژ و خيراكانيان بگرم. ئوتومبيلەكان رادەوئەستن و نازانم
خاوەنەكانيان كين. وەرپنى سەگى ئەم گەرەكەش له وەرپنى سەگى
گەرەكى جارنم ناچى، كەچى رۆژ و شەوانم هەر وەكو خويانن و هيچ
جۆرە گۆرانكارىيه كيان بەسەردا نەهاتوو، گرینگ نيبه، من چيم
دەوئيت و چيم ناوئيت، نە دەستم هەيه دوو دير بنووسيت و نە چاوم
هەيه ئايندەى خۆم ببينمەو و نە قاچم هەيه هەنگاو بنيم، دەبى
هەميشه خوينم خويندار بيت كەچى نەخوشى شەكرەشم هەيه.

يادە كۆن و تازەكانم له رەفەكانى ميشكمدا قەدقەد بەسەر يەكدا له
پرخەى خەودان، هەروەكو مردووەكانى ژيرزەمينەكانى گۆرستانەكەى

"نەجەف" چۆن گۆرەكان وەكو بۆكسفایل دینە بەرچاوا ئاوها یاده خەفه كراوەكانم بەسەریه كدا گەلآله بوون و نووسینیش قەت فریایان ناكەوئیت، ناچار دەبم سەر له دەروونناسەكەم بدەم، ئەوئیش بەشێوهیهك خەونه ئالۆزەكانم شی دەكاتەوه، قەت فریای فانتازیاكەشی ناكەوم، گری خەفه كراوەكانم دەكردهوه و كاتێ كە كلینیکەكەم بەجێ دەهێشت هەستم دەكرد له بەهەشتیكەوه فری دراومەته ناو دۆزەخێكەوه، هەفتهی سەعاتێك له بەهەشتدا دەژيام، چونكە گوێی لی دەگرتم و شوینی باوك و دایكمی گرتبوووه، زۆرجاریش شیرزەو سەرلێشیاو بووم، دایكەم هەمیشە راوی دەنام، وەكو جووجەلەیهكی نامۆ له ناو مائی باوكدا هەلسوكەوتم دەكرد. ئەو رۆژە كە له كارەكەم دەركرام وتی:

- كاریكی دی بدۆزەرەوه، خوا دەكات برینیچی بیت یان كریكاری، ببە بەنانهوا، بەخەیات، بەشاگرد..

زۆری وت. نەمتوانی بيم بەهیچ، خەم و خەفهتم وەكو پارچەیهكی ئیسفەنج هەلدهفری و بەشێوهیهك خەمەكانی دەگوشی هەرۆهكو تەماتە لاپەرە بۆرەكانی ژیر دەستم رەش دەكردهوه. ئای له قامچی زەمانە، كام زەمانە؟ زەمانە روورەشەكەشی كە ئاوینەت دەدات و ریشت دەتاشی و كلك و شاخ بۆ دروست دەكات و ئینجا پیت دەلی:

- فەرموو سەیری خۆت بكە.

ویرام سەیری خۆم بكەم. ئەو ئازایەتیەم هەبوو بۆنی ناخم بكەم، گریكانم ببینم، ئارایشی رووی زەمانە بكەم، زەمەن دەگریا و فرمیسكەكانیم دەسپریهوه، زەمان فیر بووبوو دەمامك له روو بكات، پی بكەنی و نەگری، یاری بەچارەنووسی هەلوئستە سیاسیەكانم

بكات، منیش حەزم لەو جۆره یارییه دەکرد، زۆر جار زەمانەم دەکردە
مشك و یاریم بەكلكهكەى دەکرد، دەبوومە پشیلە و بەیەكەو
تەر اتینمان دەکرد، پێشم دەكەوت و راوم دەنا، پێشم دەكەوت و چالی
قوولی بۆ هەلەكەندەم، چەندین جار كەوتوومەتە ناو چالەو، یان ناو
بیرەو و قەت بیرم لە ئەزموونەكەى "یوسف" نەكردەو، پێیەكەم
راهاتبوونە سەر فیلی ئازادی. ئاھ، ها تمە سەر ئەو وشەیه و تەنیا من
دەزانم مانای چیه و چەند مەودای هەیه و چۆن بیگەم.

ئیرادەى پەها هەر لە رۆژى یاخیبوونمەو بوو بەسێبەرم، قەلەو
بوومایه ئەستور و قەترانی دەبوو، لەر و لاواز بوومایه گەورەتر
دەبوو، كەس نەیتوانى ئیرادەم بگەیهنیتە پلەى سفر، تەنیا لە لاى
دەرووناسەكەم نەبى كە زۆر جار بەشیوێهەكى ئەقلاى كاری تى
دەكردم، لەگەڵ ئەو هەشدا چى بوتایە، بۆ دانیشتنى داها توو كاریكى
وام دەكرد كە وەكو ماسى لە دەستى دەربچم، واتە بەپێچەوانەى
قسەكانییهو هەفتارم دەنواند. براكەم "عەلى مەنسور" بەهەموو
هیزی لایەنى ئابوورییهو كە وەكو دەزانن بەخپوى دەكردم، سەرى
سپى كرد، لێى نەدەدام، بەلام توورە دەبوو، كاتى كە سەیری
تەلەفزیۆنى دەكرد و لە حالى "عەباس مەحمود عەقاد" و "تەها
حوسین" تى دەگەیشت، زیاتر لە من نزیک دەبوو، حەزى نەدەكرد
برۆمە دەرى، منیش زۆر بەدحال دەبووم و لە مالهكەمدا ئارام
نەدەگرت، شەو و رۆژ ژیانم لە دەرەوێ مالهكەم دەبرد. پێم دەوت:

– ئیشم هەیه.

دەبیوت:

– ئیشى تۆ قەت تەواو نابى.

نەمدەزانی چارەنوسم چۆن دەبێ، هیچ جوۆرە پلان و نەخشەبەك بۆ ئایندەم لە گیرفانمدا نەبوو، بۆ چەند ساتیک دەژیام و بوومە راوچیی خۆم، خۆم راو دەکرد و لەسەر لاپەرە دەژیام.. زۆریش دەگریام، نەنکیشم بەچەقۆی زمانی کوت کوتی دەکردم، توورە دەبووم و لە خواردن دەتۆرام، مانم دەگرت و نەمدەزانی لە کویتو لە دایک بووم و بۆ کویتو دەڕۆم، ژان لە ناخمدا هیلانەیی خۆی چاندبوو، بەدەم ئازار و گریه‌وه دەمناڵاند، ونبوونیکى سەیر ون بووم، زۆر کەسیشم ون کرد، بەرادەبەك پزیشکەكەم قوتابخانەیی وجودیی بۆ زانستی دەروونناسی بەکار دەهێنا، ئیسلامیەت و فیههە و شەریعەت و مارکسیەتی بەجۆر هێشت و هاتە سەر ریبازی بیرکردنەوه و هەلسوکەوتی رۆژانەم، لەگەڵ خودی خۆمدا زۆر راستگۆ بووم، باجیشم زۆر دەدا، دەتوت بەدەسرازی نائومییدی و رەشبینییه‌وه قومات کراوم، غەزەب و نارەزایی و توورەبوون زادم بوو لەباتی شەکر، خەم دەژانده ناو پەرداخی چایی بەیانیمەوه، ژەهرم دەکردە پارووی نانی نیوهرۆ، لە رەشبینیدا کافکا دەبووه موریدم.. شیخ و پیغەمبەری نائومییدەکان بووم.. ژيانی رۆژانەم لێ بووبوو بەردەکەیی سیزیف، وینە و روخسارم لە ناو ئاویئەدا نارەزایی لێ دەباری، کەس نەیزانی من چیم دەوئ مامۆستا هیمن نەبێ کە هەمیشە پێی دەوتم:

– بەپەنجا سال پێش میلله‌تی کورد کەوتوویت.

ئەو کاتە کە شیعەرەکانی بۆدلیرم دەخویندەوه یان لە یاخیبوونەکەیی کامۆدا خۆم دەدۆزییه‌وه، من و ئەدەب و فەلسەفە و زانستی دەروونناسی بووین بەهاورێ، تاقە دەرمانم وشە بوو، وشە بووبوووه خۆراک و ئاو و ئۆکسجین و تلیاک و مەیم. لێوه باينجانیه‌کانم

وشەيان دەبارانده سەر لاپەرە سپییهکانی ژیانم، بەدزییهوه لاپەرەم
رەش دەکردەوه و ژیانى رۆژانەم كە زۆر تال بوون، تىكەلى خرىكە
سوورەكانم دەبوو و ناچار دەبووم پەنا بەرمە بەر پینووسەكەم، ھەستم
دەگرد لاپەرەكان دەرمان و لۆكەن، ئازارەكانم دەمژن و تیمارم دەكەن،
بەتایبەتى تیمارى دلە تۆراو و بى ناز كەوتوو و برینەكانم،
دەرووناسەكەم لە كۆتایى دانىشتنەكەماندا دەیوت:

– سى تۆفرانىلى ۲۵ گرامى قووت بدەرەوه. ئەگەر زۆر بى تاقەت
بوويت "كالمان"ىك وەرگرە، لەم رۆژانەدا تەنیا ئەم حەبانە چارەسەرى
ئازارە رەشەكانت دەكەن.

– ئەگینا خو گىروگرفتهكانى تر ئەمەندە ئالۆزن مەگەر فرۆید و
یۆنگ و ئدلەر فریام بكەون.

– چاك دەبیت مادامەكى گۆى زەوى دەسووریتەوه، وشە لە رۆژ جیا
دەكەیتەوه، من گۆچانتم.

رۆژ بەرۆژ حەبى زۆرتى بۆ دەنووسىم، رەشبینتر دەبووم و
دەركردنم لە كارەكەم و رەنگە ئىدى نەتوانم سەر لە دەرووناسەكەم
بەم، ئەم جۆرە نەپنییانە باس ناکرین، چونكە قەشەكان یەكێکیان
دەویت گویان لى بگرن، شەوان لەم ژوورە داخراوەدا سەرپەستم و
لەسەر لاپەرەكانى ژیر دەستم پیانۆ دەژەنم و وشەكانم دەبنە ئاوینە و
تاریكى شەو دەبیتە پەردەیهك و دام دەپۆشیت و ئیتر چاوى رۆژگار
كوێر دەبیت و نامبیت، بەتاق و تەنیا خوّم دەخۆمەوه و لە ھەموو
شتیک دەپچریم، لە خەون، لە سەرپەستى، مردنیکى كاتى دەمرم،
لەشم سى دەبیت و ئاگام لە لیدانى دلّم نامبیت، رادیۆ رەشەكەشم بۆ
خۆى ورینە دەكات، كەس بەم شیوهیه بەبیدەنگى نامریت و زیندوو

نابیتەو، تەنیا من بەم جوۆرە بەم ئەزموونە تالەدا تى دەپەرم. بەلام
چۆن سەرلەنوئى رادەچلەكئىم و زىندوو دەبمەو؟ نازانم، بو خۆم
بەبئەنگى دادەنىشم.

با سەيرى لاپەرەكانى نيوەرۆ بکەم "داووشىيت، خو نەبووى
بەئىدگار ئالان پۆ، بنوو، بمرە، چيت نووسيوو؟ تەنیا باسى خۆت
دەكەيت، لە خۆت زياتر كەس نابىيت، چاويلكەكەت لە چاوبكە و
بەشىوئەيهكى نوئى سەيرى ئەم گەردوونە بکە، بخوئىنەرەو، بەدرۆ و لە
ئەم و ئەو داواى كتیب دەكەيت و روژنامە دەخەيتە بن بآلت و
پەنجەكانت بەمەرەكەب شين دەكەيت و ئيتەر بەسە تاكەى خۆت
هەلەخەلەتئيت؟"

وا زستان هات، دەرگە و پەنجەرەى ژوورە داخراوئەكەت بکەرەو،
بوئى زستان بکە كە بەهاری لە داوايە، بو دەرستىت؟ زستان گورگ
نيیە، نەبوونى وتەدارى گورگە، كئى سينگە رووتەكەت بەدووكەل پىر
دەكاتەو، سىيەكانت پىر دەبن لە خەمى گەردوون و.. تەنیا تو و چەند
كەسيك ماون، بوچى خۆت نافرۆشىت؟ هەلوئىستى چى و تەرەماشى
چى؟ دەى هەلسە سەر پى و فشەفش مەكە، نووسىنەكانت بەشەش
تەقەل بدوورەو و مونتاج و تەكنىكى چى؟ هەستە دەى نووسىنەكەى
دوئى تەواو بکە، هەستە، ئافەرىن، لەسەر خو، مەيزەكەم لەبەر
دەستدایە، ئاگات لىي بيت، با شووشە مەرەكەبەكە كە لە دەزگاكەت
دزىت و پارەت نەبوو شووشەيهك مەرەكەب بکرىت، نەرژىت، دايكىشت
سەرت لى دەشىوئىت و هەموو روژى چاوى بەرەنگى خوئىنە زەرد و
رەشەكەت دەكەوئىت و دەكئىشيت بەرانی خوئىدا، هىچ ناليت تەنیا
دەتداتە دەستى قەدەرىكى نامۆو، ئاخو مندالانى ئەميش زىندانى

بووہ؟ شیرى ژہہر بووہ؟

کتیب و روژنامہ و نووسینہ کانت تیکہ لى یه کدى بوون، بۆ کى نامەت نووسیوہ؟ چ بالئدەھیک دەبیات؟ ئەو؟ ھیشتا ھەر خوشت دەوئى؟ خوا دەزانى دەستى لە ملی کیدایە و لیوہکانى لە نیو دەمى چ سۆزانییە کدایە؟ تۆش بەرۆژووی، دوو ھەنگاو، سیان، وا دەگەیتە بەر دەرگەى ژوورەکەت، بووہستە، دەستى چەپت بەرز بکەرەوہ گلوپەکە داگیرسینە.. ئافەرىن.

کە ژوورەکەم روژن بووہوہ، چاوم بەکورتە چیرۆکى کەوت، لەسەر لاپەرەکاندا تەنیا ناوینشانیکم بینى و نازانم چۆن دەقى چیرۆکەکە بالى گرتبوو و فریبوو، خو پەنجەرەکانم داخستبوو، تۆ بلى تەنیا ھەر لە کاتى خەوبینیندا چیرۆکەکەم نووسیبیت؟. پانکەکەم کوژاندەوہ، ترسام نەوہک پەروانەکانى بترازین، ھەموو شتیک لە یەک ترازاوہ و دیوارى بیروباوہرەکان ھەرەسیان ھیناوە، نازانم ئەم نووسینە کى خەتیکى راست و چەپى بەسەردا ھیناوە، دەستخەتى خوّم، بەلام کى نالى کاتیک کە دەمامکم لە روو کرد و دەرئەچووم بۆ دەرەوہ و پتووستیم بەئارایشت نەبوو و وا دیارە خوّم ئەم خەتە راست و چەپەم بەسەردا ھیناوە، ھەموو شتیکم لە دەست دیت، من لە ژوورەکەمدا حکوومەتیکم بۆ خوّم، بەسەر لاپەرەکانمدا سەمای فالس دەکەم، دەگریم، سیکس لەگەل پالەوانەکانم دەکەم، خو من بوومەتە دوو کەس، دوو مى و دوو نیر، بەداخوہ ھەر دوو پیم ھەیەو ھەمیشەش ھەر بۆ دوو ھەنگاو دەنیم، ململانئى نیوان چوار بەشەکانم کوٹایى پى نایەت، رەنگیشیان وەکو رەنگى گیسک و مەر وایە، رەش و سپین، ئاھ، ئەمرۆ روژى سەرژمىرییە و دەترسم (س) بىت و یەکسەر

پرسیارم لى بکات.

- ناوت چىيە، كەي و لە كوئى لە داىك بوويت، شارەكەت، تەمەنت، مووچەكەت، ھەنگاوەكانت؟

خۆيشم نازانم ناوم چىيە، ھەر رۆژەي ناونيشانىك بۆ خۆم پەيدا دەكەم.. نازناو لە فەرھەنگدا نەماوہ نەيلكىنمە قەد خۆمەوہ، كەي لە داىك بووم؟ من قەت لە داىك نەبووم، دلنىام لەوہى كە رۆژى لەداىكبوونم بەمردوويى، رۆژىكى شووم بووہ، نازانم كەي باوكم تفيكى خەستى كرده مندالدىنى داىكم و لەويدا گوپيم، كى دەلى و چۆن و كەي لە مندالدىنەكەيدا ئارامم گرتووہ و چۆن بالم نەگرتووہ و چۆن نەشلەژاوم و نەمردووم. با دانيشم، ئىستا كەسانى دى وەلامى (س) دەدەنەوہ. خو (س) بۆ ژووہكەم سەرنەكەوئيت.. رەنگبى لە ژير قەرەوئيلەكەمدا خۆم بشارمەوہ، ھەز لە پرسىيار و وەلام ناكەم، ناشزانم كە (س) نيرە يان مى، ھيشتا لە زەنگى دەرگەي نەداوہ، وا ديارە لە مالىكى تردايە و نۆرەي ئيمەش وا خەريكە ديت. دەبى پىي بلیم:

- من نۆبەرەي داىك و باوكمم و زۆل نيم.

كى دەلى؟ يەكەم پرسىيار لە من دەكرىت، وەلامى چى بدەمەوہ؟ دەبى درۆش نەكەم، چۆن دەبىت، پىي دەلیم:

- تەمەنم سى و شەش سالى.

خۆ بەدەموچاومەوہ ديارە، لەسەر نيوچەوانم رۆمانى نووسراوہ، ئەي مام سەبرى بۆتانى دوينى پينج دىنارى نەدامى و وتى:

- ليلۆز ميژووى ميللەتى كورد لەسەر نيوچەوانت نووسراوہ، تو

شتی شاراووت نییه، وهکو شووشهیت، هیوادارم هیچ بهردیک وردوخاشت نهکات.

پهنگه تهمهنی ئافرته تانیا نیهویت، خو نامبهن بو سهربازی و بهرکانی جهنگ، ئهگه (س) سهرکوت سهری لی دهشیوینم، ههر شیتی دهکهم، دهیکهم بهپه ند، ههرچی سهرلیشیاوی خوهم ههیه دهیارینمه نیو دهروونییه وه، تا لیستهکان تیکه لی یهکدی دهبن و نهخشه یی یاده وهیری ئهم ناوچه یه تیک دهچی. خو پیناسنامه شی دهویت، له کوئی پیناسنامه ونبووه کهم بدۆزمه وه، ژووره کهشم تاریکه، تا دیت و دهروات چۆن ئارام بگرم؟ ئه و ته نیا ئهم کاره ی پی راسپی راوه، میشکیان شووردوه ته وه، وهکو ماشین یان تووتی به کاره که ی هه لده ستیت، خو ئاگای له ناخی کهس نییه. که سیش له دهر وه نییه، جاده چۆله و خواپیدا وه کان ئیستا دانیش توون و ته ماشای فییدیۆ ده کهن، یاخو چهند کورسییه کیان له باخچه که یاندا ریز کردوه و خهریکی خواردن و خواردنه وهن، چهند که سیکی دیش خهریکی مشتومرن ته نیا بو ئه وه ی کات به سه ر بهرن، ئه مرۆ چۆن به سه ر ده چی؟ رۆژیکی تاییه تییه و دهرچوونه دهر وه قه ده غه یه، هاوړی دوژمنه کانیشم لیره نین، ههر یه که و رووی له مائی باوان کردوه، خو زگه م به خو یان له شاری خو یانن.

چوار پینچ بان و خوارم کرد، بو پینووس و مه ره که ب و رادیۆ ره شه که م ده گه رام، دایکم که بینیمی خیرا نه راندی:

– چه ده ههر بان و خوار کهید، ئارامد بریاس؟ گلاراو کردیده؟ وهک ئه وه ی عالهمه که میگ ئارام بگر، هه ی بی ئارام، خو ئمرۆ دهرچین نییه، دهشت و دهر نییه، خودا مه عینمان بود.

نەيدەزانی بۆچی شلەژاوم، وەلامم نەدايهوه و چەند لاپەرپهيهكى مارکيزم خويندەوه و رۆمانەکهيم فری دا، حالى نەبووم، من تەنيا له زمانى دايکم تى دەگەم و چيرۆكى رەش دەنووسم و شەر لهگەل لاپەرپه سپيهکانم دەگەم، دوو رەنگى سەرەكى هەيه، وايە، من کاميانم بەدلە؟ هەردووکیان؟ ناييت. خو "س" ناپرسیت بۆچی کراسى سپيت له بەردايه و رووت رەشه؟ نازانم بۆ که وتوومه تە ناو و هەمى تۆرى "س" هوه، بوومه تە نيچيرى پرسيارهکانى، خو جارئ هيچ پرووى له من نەکردوه، خو زگەم بەو که سانهى که بى دايک له دايک بوون، باشه له سەر چى بنووسم؟ هەموو نووسينه کانمى پەرت و بلاو کردووه تەوه، ژير سەرينه که شمی پشکنيوه، دوینى هەر شهەم لى کرد، ئەویش بى دەربەستانه وتى:

– منيش ئاگر دەمه عومرد.

راست دەکات، چونکه نرخى چيرۆکيکم ناگاته نرخى پشتيهيهكى، ناهەقى نيه که دەلى:

– بوومه قوربان خوا، دويت عالەم گشتيان ئاخر هاوردنه، بەس تو که فتیدەسه دویا. ئاخرد شەر بيه، دلد وه چەرەو خو شە، وه کاغەز و قەلەم، ئەيه سەرمايه ده، ئالتونين شارديده سانه وهى، ترچه و ئەرا خود و قەلەمد، خو له کارهگه ديش حەى ترد کردد، دى ئەرا کى پشت خود چه مانيدره شهو و رۆژ وه رۆژ زينده کور بوون. خو تو بيدەسه خەر.

دلنياه که نووسين سوودى بۆ من نيه، ئەم راستيهيش وه نەبیت خوّم نەيزانم، بەلام دانی پى نانيم، خوّم هەلدەخەلە تينم و تەنيا هەر بەهوهيم بۆ دەمىنیتەوه، من لهگەل کيدا دەدويم، کى گووى له منە و لاپەرپهکانى ژير دەستم هەلنەداتەوه. تو بلایى نووسەرکى راستەقينه

بم و به خۆم نه زانيبیټ؟ ئه‌ی بۆچی پالنه‌وانه‌کانم له پرخه‌ی خه‌ودان؟
که‌ی چاویان به‌رۆژی خۆیان ده‌که‌وټ؟ ناهه‌قم نییه‌ ئه‌گه‌ر دهرد و
نازاریان بکه‌مه‌ سټی ژهم نان و بیخۆم و فرمیسیکیان بخۆمه‌وه و له ناو
دهریای خوینیاندا مه‌له‌ بکه‌م و قسه‌ سواوه‌کانم بکه‌مه‌ سابوون و
چلکی پټسته‌ چرچه‌که‌می پټی بشۆمه‌وه، چیم له ده‌ست دټی؟ دروستیان
ده‌که‌م و دروستم ده‌که‌ن، خوینی یه‌کدی ده‌مژین، گیژ و به‌نگ ده‌بیټ،
ته‌وژمی خوینمان به‌رز و نزم ده‌بیټه‌وه، له کۆتاییشدا شه‌قیکم تټی
هه‌لده‌ن و جرټیکی درټژم بۆ ده‌که‌یشن، منیش هیچ جوړه‌ چه‌کیکم
نییه‌. ئەم سینگه‌ پرووته‌ش به‌رگه‌ی تیری رۆژگاری ره‌ش ناگرټی،
پټستی پشتیشم قه‌ت نه‌خشه‌کانی خۆی ناگۆرټی، نازانم بۆچی
نه‌خشه‌ی نیوچه‌وانم ون کردووه، کټی دزیویه‌تی، جنۆکه‌ی چ
ئاوده‌ستیټک؟

ناونیشانی هه‌واله‌کانی ده‌روونه‌ گرټی تټیبه‌ردراوه‌که‌م چه‌ند دروشمیکن
و لکاونه‌ته‌ قه‌د هټله‌کانی نیوچه‌وانمه‌وه، زۆر هه‌ول ده‌ده‌م به‌ته‌باشیری
ره‌ش ئەم دروشمانه‌ بسرټمه‌وه، به‌لام ره‌نگی ته‌باشیره‌که‌ ده‌گۆرټی و
خویټیکی ره‌شی مه‌یوو ده‌تکټته‌ سه‌ر سینگه‌ پرووته‌که‌م، خو (س)یش
هه‌ر نه‌هات، دایکم که‌ سه‌یری ملم ده‌کات هه‌میشه‌ ده‌لټی:

– گه‌ردانه‌گه‌دیش گوم کردیده، خودا زاندا ل چ مالټگ... ناخر... هه‌ی
(...٥)

خۆشم نازانم بۆ چه‌ند جارټی گه‌ردانه‌ی قه‌ده‌ر له ملم ئالاهه‌. نازانم
له نوټینی چ شه‌ویکی ره‌شدا گه‌ردانه‌کانم ون کردووه.

پیانۆیه‌ک چاوه‌رټی په‌نجه‌کانی خاوه‌نه‌که‌ی ده‌کات، ئیقای رۆژانی
گران و قورس و ته‌مومژاوییه‌، چیرۆکی هټشتا ته‌واو نه‌بووه، سازان

لەگەڵ تەنیايدا، چاوەروانی، ژووریکى پر لە دووکەڵ، بى ھاوڕێیەتى، ترس، نىگەرانى، فۆبىا، بىزارى، بىھوودەبى، ترس لە رابردوو و داھاتوو، باران، زىيانى خەم، ئا بەم شىوویە رۆژانم سکیان پرە، ھەوآلە درۆکانى رادیۆ رەشەكەم تىكەلى چەند نامەبەكە نەكراوہ بوون، بۆ دار و درەخت و چرا و پاسەكان پەرۆشم، تەلەفۆنەكەش لال و كەرە، بوومەلەرزەى خەون تىكەلى فىوزکردنى كارەباى لەش بوو، جگەرەى بەغدا، بانگى نىوەرۆ، چۆلەكەكانى سكم، لىوہ دووراوہكانم، گوێبە لە لۆكە ئاخراوہكانم، مەسینە كونكراوہكەى ئاودەستى ناآگایىم، چاویلکەكەم، ئەمانە ھەموو ناكەنە پىناسنامەبەك.

– س چىت دەوى چى؟

تەنانەت تەقەلەكانى لىفەكەم ھەلۆھشاوئەتەوہ بىرىشم ھەلاجى دەكرى، بەرگى پشٹیەكەم بەچلۆكى دزىنى خەون رەش بوو، ئەمەندە خەونە دركاووبىەكانمى مژبوو ھەلۆرەبوو، چەند تەلە موویكى پىس لكاونەتە قەد شانەكەمەوہ، دلۆپ دلۆپ خوینیان لى دەتكى، پشیلە زەردەكە ھات، رەنگە "س" جىاىبىش بۆ پشیلەكەمان بكات، بەپرسىارىك زمانى "س" دەبىم، ھەمىشە پرسىارەكانم گوێزان و مەقەست بوون، چى دەلىم؟ نازانم.. با چەند لاپەرەبەكە دى ھەلۆمەوہ.. با سەبرى مژبووى ئەم لاپەرە بۆزانە بكەم،.....، با، با بخەوم، نا.. با خۆم بكۆژم، ترسنۆكم، با ئەستىرەكانى ئاسمان بژمىرم، تۆ بلێى مانگىش وەكو من كۆستى كەوتبى؟

تازە لە خۆشۆردن بوومەوہ، ئاوەكە سارد بوو، چلۆكەكانم لكابوونە پىستە بۆرە چرچەكەمەوہ و پشیلە زەردەكەش لەسەر دیوارى باخچەكە لەگەڵ ھاوڕێكەیدا مشتومرپانە، دوینى تۆرابوون، بەشەقێك

فرېم دانه دهره وه، دهرگه ی چیشتهخانه کهم داخست، چونکه باری سهر
شانه کانم هه راسانی کردبووم، وام دهزانی بهو شهقه باره کهم له کۆل
دهبیته وه. بهدم گۆرانی چرینه وه هاوارم کرد. دایکم له بهر خوځیه وه
وتی:

- خوا رحم بکه هه م گرده ی.

وای زانی دووباره خه ریکه شیت دهیم، وا دهزانی فیه کی سامناک و
هه میشه یی دهمگرئ، بهرم نادات، به بی وهستان دوو پاکهت جگه ره م
کیشا، سینگم پر بوو له دوو کۆل، به دیار میزه زهرده که مه وه دانیشتم،
روانیمه نووکی پینووسه کوله کهم، تفم له رووی کرد:

- هه ی ترسنۆک، هه ی بی غیرهت، چهک هه لگره، ببه به چهک
بمکوژه و و و و.

ئه م پینووسه وهکو شیوعیه ته نه له کۆلیان ده بمه وه و نه له کۆلم
ده بنه وه، وشه کانم بوونه ته ته وق و زنجیر، یهک چاره نووسی قه ترانی،
ئه ویش ئیفلاسییه چاوه ریمان دهکات، یهک رهنگیشمان هه یه، ئه ویش
بیدهنگیه، بی رهنگیه، ده بی بو هه تا هه تایه سروس له بی بوئی و بی
رهنگی ژیان وه رگرم، بهنگ بم، پشیله زهرده که که من به خاوه نی خوئی
دهزانیته و منیش خوّم به خاوه نی دانانیم، دیت و سه رم لی ده دات، له
چواردهورما ده سووریته وه به میا و میا و زیكرم بو دهکات و ئنجا
ههروهکو ئاوینه رووره شه کهم قیت به رامبه رم داده نیشت، ناچارم
دهکات بیدوینم ده لی:

- میا و میا و میا و ..

دهمه سهگ و دهوهرم:

- حەپ، حەپ، حەپ..

دايكم كه چاوى بەم ديمەنە دەكەوئیت، بەلەسە دەبیت، وەكو ئاگر پەلامارى پشیلەكە دەدا و بەشەقێك فریى دەداتە دەرەو، منیش لە یارییەكەم پەشیمان دەبمەو و بەزەبیم بەخۆمدا دیتەو، راستە ژوورەكەم دوو مەتر و نیو و گۆرێكى گونجاو و خنجیلانەیه، دیواره بۆرەكان بەنەخشەى ژیانە بێ رەنگەكەم رەش هەلگەراون، خەونەكانم باوئیشك دەدەن، دەرگە ئاسنینهكەشى لە شەوانى نائومیدیدا دەتوێتەو، بەبەرد و گەردەلوول و زیارەتى نەهامەتى نامپارێزیت، هەست بەخۆرە نامۆییەكى سەیر دەكەم. بەرۆژیش ناوێرم دلدارى لەگەڵ گزنگە هەتاودا بكەم. نازانم بۆچى ئەو گزنگانە لە ژوورەكەم تۆراون، بەیانى باشم لى ناكەن، دام ناپۆشن، خۆینم پاك ناكەنەو، ئاسمانى ژوورەكەشم بەچەندین پەلەى رەشى دووكەلى جگەرە تەنراو، خۆ من لە كارەكەم دەرکراوم. "مەى" وتى:

- ئەمجارە دواچارە كە مووچەمان لى وەر دەگريت، وا بزەنم ئاگەداریان كردوویت.

- بەلى.

- تۆ بەتەمای چیت؟ تۆ فێرى بى ئیشى و دەستبەتالى نەبوویت، قەت باری سەرشانى كەس نەبوویت، ناتوانیت لە ناو بازنەیهكى بەتالدا بسوورپیتەو.

- ژيان هەمووى بازنەیهكى بەتالە و مردن قفلێ دەدا.. ئیئەمە بەكارکردن خۆمان هەلدەخەلەتین.

- ئەگەر ئیشکردن گەوهەرى ژيان نەبیت، ئەى چى بیت؟

- دلم دلیکی دهستکرده، ترپهکانی لهسه ئاوازی هه موو کاریک ئیش ناکات.

- ژیان ته نیا قن بادانه و..

- میلی سه عاته که ی دایکم وهستاوه، به لام چاوهکانی ئیوه وا دهزانن میل دهجوولیت و له هیچه وه سه عاته کانتان قورمیش دهکه ن و یاری به ژیان دهکه ن، بۆ دوو ههنگاو بۆ دواوه نانین؟

- بۆ دهتهوی دوا بکهوم؟

- پاره که م بدهره وه.

- هه هه شتایه که وا بزانه که متریشه، خو تو قهت ته رفیع ناکهیت، دهزانی زور گیلیم، ناشتوانم وهکو تو بم.

- منیش ناتوانم وهکو تو بم، قهت دوو کهس له یه کدی ناچن. ئینجا لاپه رهکانیش کوت کوت دهکه مه وه یا گری شقارته جگه ره که ی پی دهکه م.

- تی ناگه م.

- باشتر.

نه مزانی بۆچی "مه ی" ختوکه ی ههستی دام و هینامیه قسه کردن، گه رامه وه مائی و به رامبه به ئاوینه ی دایکم دانیشتم، شاخ و کلکهکانی خووم بینی، سه رسام نه بووم، وهکو ده به نکه کانیش له زستاندا جلی زستانی له بهر دهکه م و له هاویندا شوورت له پی دهکه م، سی ژهمی ناو ئاو و جگه ره شم وهکو مه رهکان، نه ی بۆچی منیش کردم؟ چراکانی می شکم کوژاونه ته وه یاخو چی؟ جهسته شم له په یکه ری قوراوی دهچیت، نه گه ر باران به سه ریدا بباری، ده رووخیت و

ھەرەس دەھینت... چیم لە ئادەمیزاد كەمترە؟ رەنگە خەتای
چاویلکەكەم بێت، دەبێ لە خەلكی شتیکی زیاد یان كەم ھەبێت، ئەو
ئەو نییە ھەمیشە دایكەم پێم دەلێ وەكو خەلكی رەفتار بکەم،
ناچاریشم دەكات ختوکهی بدەم... دەلێم:

– مەتەل لە باند نووسینم ناو دچدە ناو تاریخ..

بەقەد دوو ھەزار کیلو مەتر جرتیکم بۆ دەکیشی و دەلێ:

– باوگ لە قنگ خۆد تاریخد بخۆد، خۆ شیرین و فەرھاد نینوسید؟

ناھەقیشی نییە، دەبێ لاپەرەکانی ژێر دەستم لە خۆیانەو بەھۆی
ئاگری دەروونمەوە بسووتین، ھەر خەریکم بەرد فری دەدەمە ناو
دەریای نووسینەو، بوونی من چ سوودیکی ھەیە؟ ھەتاكو دیوارەکانی
ژوورەكەم لێم بیزار بن، ئەمەندە ئاخ و ئوخ و سکا لایان مژیو،
ئاوساون، لاپەرەکانیشم ئاوسن و نووکی پینووسەكەم بووئەتە
مامانیان، ئەم ھەست و سۆزەش نازانم چۆن لەسەر دێرەکاندا ئارام
دەگرن و نابنە قیری دۆزەخ؟ خۆم دووبارە دەكەمەو، نازانم بەرەو چ
زیندانیک ھەنگاو بنێم؟ خۆ مەوداكان لە یەكدی دەچن، یەك
ئەنجامیش وەكو مردن چاوەرێم دەكات، ئەو ھیلە ھاوتەرییانەش قەت
لە یەكدی ناچن، چۆن درامایەكە؟ گالیلۆ درۆی كردوو ھەتاوی
حیزیش قەت عەرشەكەى بەجێ ناھێلێت، مانگی قەحپەش لە ھیچەو
چووئە ناو میژووی ئەدەبەو، چى بکەم؟..

نووستم خۆم دایە باوشی مۆتەكانەو، دەریای ئەو جۆرە مردنە
كاتییانە دەمخنکینی، نووستم.. لەپر رۆژ ھەلھات و لە مۆتەكە یەك
رزگار بووم، خیرا سێبەری نوینەكەم پێچایەو، چاوم بەرۆژنامەکانی

پیش روژیک کهوت، هاته وه بیرم که روژنامه کانی دوینیم نه خویندوو هته وه، دابه زیمه خواره وه و کتلیه کم خسته سهر ئاگر و ریزم بۆ دهستشۆره که گرت و سوودی نه بوو، خهریک بوو میز بکه مه خوّما، سهر که وتم و به دیار روژنامه مردوو هکانه وه دانیشتم، چاوم کهوته سهر گوّشه یه ک و یه کسه ر په نجه ره یه کم بۆ کرایه وه، بۆ ئه وه ی له ریشه وه سهیری گهر دوون بکه م و سروشت نووسینیکی نویم پی ببه خشی، تا بزانه به ره و چ لایه ک ههنگاوم ناوه و به خوّم نه زانیوه، چاوم به چه ند دیریک کهوت که بریتی بوون له تانه و توانجی و دوور کهوتنه وه له لۆجیک و ره خنه، قسه کانیش منی دهگرتنه وه و منیشی نه دهگرتنه وه بۆ له هیچه وه گومان له دلما بروینم؟

ئای به م به یانییه روژ سهر له نووی دهست پی دهکات و دوینی له گه ل دوینیدا توانه وه، به لام ئه م دیره شیعرانه و ئه م شایش به نرخزانینه دهبنه سابوون و ئاو و ئیتر رووم سوور ده بیته وه، با ههستم و سهیری ئاوینه که م بکه م ئایا هیچ جوّره تارمایی و گهردی خه ونه ئالۆزه کانی دوینی شهوی له سه ر ماوه؟ با به م وشه شیعرییانه ئاوینه که م بسرمه وه، ئاوی سهر ئاگره که دهکولّی، ته وژمی خوینم به رز و نزم ده بیته وه، چۆن خوینم له فریزه ره کاندان نه مه یه نم، با فریزه ره کان چاوه کانم ببه ستنه وه، ههست و دلّم دهبنه به رد، با په نجه ره کانی ژیان و نووسین له سه ر خوّم دابخه م و له سووچیک یان فارگوینیکی کارتۆنیدا خوّم مه لاس بدهم و شه مه نده فهری مردن بۆ کوّی ده مبات با مبات، هیچ نه بی له جه نجالیی ئه ده ب و روژنامه گهری دوور ده که ومه وه و بایه کان یاری به قژم نه که ن و لئوه کانم به ده زووی مردن بدوورمه وه له رووم نه یهت ته ماشای ئاوینه ی وشه بکه م، ده بی ئاو به دهست بخۆمه وه

چونکہ جامە ستیل و فافۆن و کریستالەکان بەلێومەوہ ژەنگاوی دەبن .
تۆ بۆلایی لاپەرەکانیشم ژەنگاوی نەبووین و ئاگام لە خۆم نەبووی و
لافاوی ئەدەب بردبیتمی؟ بەلام خانە و شانەکانی مێشکم ژەنگیان
نەگرتووہ، ئەو جوۆرە پەت و یاریزانانەشم بەچاوی دیوہ و مەگەر خۆم
بزانم تا چ رادەیک پالەوانن، دۆشدامان و بەرگری لەخۆکردنی ناوێت
کەس لەپەرناکەوێتە نێو تۆرە تەلیسمای و نایلۆنەکانەوہ .. راستە
گیرفان بەتالی، مرۆف هان دەدا هەلسی بەکردەوہی نارەوا . بەلام
گیرفان پێکردن بەبەردی وشە و دابەزینی ورە و زەوی کەسانی تری لە
دوايە، لە هیچیشەوہ چەند پەلەیکە پەش لەسەر نێوچەوانی دەریای
ئەزمونەکان سەقامگیر دەبن . دەمامک هەییەو لە بۆنە ئاسایی و
تایبەتیەکاندا لە روو دەکرێت .

لە بیرم چوو تەماشای سەعاتەکەیی دەستم بکەم . سێبەری نوێنەکەم
راخست و پەنجەرەکانم داخست و خۆم فری دایە نێو دەریای
مۆتەکانەوہ، کاتی کە بەخەبەر هاتم کاتژمێر هەشتی شەو بوو واتە
دواز دە سەعات بەخۆم نەزانیوہ، تومەز مردووم و ئاگاییم قورمیش
نەکراوہ . چەند چەقۆیک لە خۆیانەوہ بەربوونە گیانم، جۆگەکانی
خوینم گریان، نەمزانی چۆن نەخشەیی وینە وشەکانم لەسەر زەویدا
بکیشم . دەبیت لە دەربیرینی هەستم زۆر راستگۆ بێم ئەگینا درۆکردن
لەگەڵ خودی خۆ تاسەر بەسەر ناچی .. چیم بەبیر بیتەوہ، قسەکانی
"س":

- کچی مام دەهینم، کچیکی ئازاد و دلپاکە، بەلام تۆشم خۆش
دەوێت، تۆ بیریت و یاداشت نیت . کە بۆ یەکەم جار هاتم بۆ ژوورەکەت
شانامەت دەخویندەوہ، (ص)یش درۆی بۆ دەکردی، حەزم کرد رادیۆکە

لال كهيت و نه مويرا لالی بکه، پاش چه ند ساتیک لالت کرد. خوشم ویستی و خزایته نیو بیرم، تا ئیستاش له ناو ده ریای خوشه ویستیتدا ده پۆم، کاتی که یه کدی ده بینین، ده بینه یه ک کهس، تی بگه تو گه وره ی منیت، ناتوانم ههستم ده بربرم، تووشی "حلول و تانج" ده بم و کانیاوی داهینانم ده ته قیته وه و به ره و ئاسمانیک بال ده گرم و هیچ تیریک نامگاتی، زور ده ترسم ههز ده کهم سه رکه ومه سه ر ژيانی روژانه م، به لام له ری پی تووه. له خه وما - پۆلیسه کان وه کو دارخورما ده چین، منیش خۆم بو خۆکوشتن ناماده ده کرد، رهنگه سه رم هه لیگرم و پرۆم - برۆ.

له سه ر میزه کهم گولدانیکی رهش سه ما ده کات، ههز ده کهم به شه قییک فرپی بده مه ده ره وه. به شه قییک؟ ها.. من نامه وی پیوه ندیم له گه ل "N" دا نه مینی و خه ونی ئەم دوو ساله ره شتر بیت و له پر له می شکمدا بسر دریتته وه، تا ئیستاش نازانم خوشم ده ویت یان نا، هه میشه ده یوت:

- نامه وی بجم به برات، چونکه له براش دل سوژترم، تی ده گه یته؟ پیوه ندیم له گه ل ناموزاکه مدا پیوه ندیه کی سروشتیه، ده میکه خوازینم کردوه، تا ئیستاش هیچ جو ره هه نگاو یکم بو نه ناوه، واته هه وت ساله ده ستگیرانمه، به لام من بو ئەمه نه هاتووم، من خوشمه وی و وشه ناتوانیت به رجه سته ی هه ست و خوشه ویستیم بکات، کاتی ژوانمان سه ر ده که وتمه سه ر ئەو خوشه ویستیه که کۆمه ل ری ناداتی، به ئاسانی ئافرهم ده ست ده که ویت و هه شت سالیشه به روژووم، زورم وت تووش هه ر به ییده نگی وه لامم ده ده یته وه.. ده لپی چی؟

بەردەوام بە، ھەگبەكەت بەتال بکە.. من ھەمیشە گوئیگری تۆ بووم.
دەمەوئیت دەستنیسانی ھەلۆیستی خۆت بکەیت، وەکو من راستگۆ بە.
حەز دەکەم ھەمیشە لەگەلتدا بم و لەگەلتدا برۆم و قسەت لەگەلتدا
بکەم، ھەموو کاتم لەگەلتدا بەسەر بەرم، قەت ھەست بەکات ناکەم.
خۆشەویستەکەم.

کاتی کە وتی: "خۆشەویستەکەم"، تاسام، ترستیکی سامناک چوو
ناو دلمەو، ویستم وشەکە لەسەر لیوھکانی لەتوپەت بکەم، تفعەکەم
قووت دایەو و نازانم بەتاوی چ وشەیکە دەروونم لە تۆران بشۆمەو؟
تاوانی "ن"یش لە رۆمان ناسپردیتەو، ھەوالی خۆشەویستیمان
دەماودەم وەکو روویار رۆیشت، تازە ناتوانین دەمی کەس بدوورینەو،
سەد سالیش خۆمان دوورپەریز بگرین و گوئیەکانمان بەلۆکە
بناخنین، بلایم چی؟ پەردەیک لەمەر چاومدا ھەیە ناتوانم لای بدەم،
لکاوتە بیلبیلە چاوەکانمەو، ئەگەر لای بدەم، دەزانم ھەموو شتیکی
بەررونی دەبینم، ئەلبەت وینە "ن"ش دەگۆردیت و بی ئارایش و
دەمامک دەبینم، رەنگە یەکیکمان تفیکی خەست لە رووی ئەوی دیمان
بکات.

خۆشەویستی لە سەرەتادا بیریکی ھەنگوینییە بۆ ماوہیکە ھەر لئی
دەخۆیت، ماجیش وەکو باران زەمینەکە سەوز دەکات، نا، تەر دەکات
و قاچەکانت دەخلیسکین و لەپەر دەمری، وردە وردە تامی ھەنگوینیەکە
تال دەبی و قوری خەيال خەستتر دەبیتەو و تف لە گەردوون دەکەیت،
فیلمەکان لە ناو گری دەرووندا دەسووتین، شوینی ژوانەکانیش دەبنە
شوینەوار، ئەی پرە بزمارییەکان کە خوینیان لی دەباری و ھەرەس
دین، تف لە یەکدی و لە خۆیان دەکەن، ئەمە یە گرینگترین کۆلەکە و

توانەوہی لە نیو تیزابئیکدا دەبیتە دەریایەکی رەشی دۆزەخی و گەردوونی هیوا قووت دەدا، خۆشەویستی قەت نابیتە نانی ورد، دەتوانی فرییان بەدەیتە ناو پروباری بی ئومیدیەوہ کە هیچ جۆرە ماسییەکی تیدا نییە، ئایا چارەنووسی ئەو لافاو و بەر بەست و دیوار و دەرگە و پەنجەرە و خۆبەختکردنە چۆن دەبیت؟

با خۆم وەلامی وشەکانم بەدەمەوہ، دەبنە خۆلەمیش ھەر وہکو ئەنجامی نامەکان، ھەر ھەموویان دەبنە یادئیکی قەترانی زۆر تال، بەئەزموونئیکی قەترانی تر دەسردینەوہ، گۆشەگیری و دەرگە لەسەر خۆداخستن و خۆخواردنەوہ دەبنە سی ژەم ھەتاکو تامی کولپەرە و ئاویش دەگۆرئیت، ئەم شوینەواری فرمیسک و ئاخ و داخ و رەنج و بیوہری و ھەناسەساردی، چۆن دەبیت؟

"ن" ئاگای لەم وینانە نییە، ھەر خەریکی گونی خۆیتە، درۆکانی وەکو گەلای پایز گەلآلە دەبن و دەبنە شاخیک لە درۆ لە ناو لەپی دەستی راستیدا وردوخاش دەبنەوہ، مەینەتی دەبیتە مامان و خەونە رەش و سپییەکان لەبار دەبات، پەلکەزێرینە و خەونە رەنگاوپرەنگەکانیش لە پشت ھەورە بۆرە توورەکانەوہ خۆیان دەشارنەوہ، قامچی تاریان دەکات و گرمەگرمیان دەبنە تر.

ئای لەو دەنگی خۆشەویستییە کە ئەنجامەکەم بەتریکی گەورە کۆتایی دیت، نا.. من تاقە کەسیکم و لەگەڵ "ن" نابینە یەک کەس، چونکە نیر و می نابنە یەک، بەلکو ھەزار تیر لە دەروونمداپە و ھەر رۆژەم وینەم یەکیکیان لەسەر پەردەم سینەم ئیان بەروونی و ئاشکرایە دەبینم، رۆحم بووئە گۆرستانی تیرەکان کە زۆربەم زۆریشیان تووشی ئیفلیجی مێشک ھاتبوون، ھەزار می و نیرتیکیش لە

دەروونی "ن" دان كە يەكدى دەبينن ساتەكانمان دەبنە كەر و ماكەر بازارى، ئىدى چەقۆكان بەبرىنى ماسوولكە و دەمارەكانم تىژ دەبن. "ن" لە كوئىت؟ وەرە مەلە لە ناو دەرياي فرمىسكى تاوانە بى تاوانەكاندا بكة، راستە دەرياكە خويناوييه و دەخنىكى، بۆ لە دوورەو دەست بەسمىلە رەشەكەتدا دەهينيت و بزەيهكى زۆل لەسەر لىو قەيتانىيەكانت دەنیشيتەو، بەكلىلى ناوگەلت دەرگەكانى خانەكانى مېشكت كر دوووتەو، برىن- دەمار + خوین = مردن..

ھەميشە كتيبىكى كراو بووم و دەتخويندەمەو، يەكە يەكە بورغوى ھەست و نەستمت دەكردەو و بەتوخمەكانت چەورت دەكردەو، ئاي لەو دۆزەخەى كە ئىسقانەكانمى لە ناو ئاگردانى ھەزە سەرىپىيەكاندا زىندەبەچال دەكرد چى بكەم؟ وا سەرى خۆت ھەلەدەگرىت و منىش = ھىچ.

دوو تەلە مووى سەرت لە نىو لاپەرەكانى تەمەنمدا بەجى دەھىلم و لە ئەنجامدا نامە خۆم و ئەلبوومى وینە جوانەكانم فرى دەدەيتە نىو دەرياي پىسى رۆژئاواو و منىش ناچارم وینەكانت لەسەر دىوارى زىندانەكانى رۆحمدا ھەلبواسم، دەتوانى دوو تەلە مووى سىپى سەرم رابكىشى و بيانسووتىنيت، چونكە قەت نەترانىو ھەند فلىمى گرینوك و سەرلىشىواو و دۆراو مملانىيان دەكرد و ئاخ، قەت جارىكى دى سەرم ناخەمە سەر شانەكانت وەكو ھەلۆ بال دەگرىت؟

خۆ تا دوئىنى سىسرك و قالۆچە بووى، مەگەر كافكا بيتوانيايە وینەت لەسەر پەردەكانى رۆژگار بكىشىت، تازە وەكو دوو ئەلەھى زنجىرىك لە يەكدى ترازاین، برۆ با ئەم ئەزمونە قورسە وەكو مىراتى و گالىسكە ھەر بەدوامەو بن، ھەگبەى ژيانم پرە لەم جۆرە مىراتىيانە

نه دتهوانم بیدهم بهشاندا و نه دهبنه سیبهر، یا .. سیبهرن ههزار و یهکیکن، بهلام بستیکی خاکم دهست ناکهویت بۆ ئهوهی شوین گومیان بکه، سیبهرهکانم منیان شوین گوم کردوه و هاوکیشهکان ئاواهین: مهرگ + دۆزهخ - خوڤهویستی = تۆ + کۆچ + نائومییدی ..

من تاجیکم دهویست سهری نیشتمانی خوڤهویستی می پئی برازینمهوه کهچی مهوداکانی چوارچیوهی بیره رهشهکانم تیک شکان و ماومهتهوه، هۆشیشم دهلیی زریانه، دلیشم بهلهمیکی کونه، وا خهریکه له ناو دهریای نهبووندا سهنگی قورس دهبی و نوقم دهبی، بهلام چاوهکانم بوونه پهراستگای پهناهندهکان، تهنیا ئیسقانه وردوخاش بووهکانیشم نابنه دهرمانی ئاوارهکان، بهههرحال نووکی پینوسهکهشم وهکو چهقۆ ههناومی بریوه.

ههست و نهست و ئاگایی نائاگاییم تووشی نهزیفیکی سهیر هاتوون، بهههرحال فلیمیک بوو و منیش رۆلی ئهکتهریکی سهیرم تیدا دهبینی، قهت دهمامکم له روو نهکرد، بهلام تۆی دهرهینهر زۆر پۆدره و سپیاوت بهکار دههینا، ماکیاجچییهکی سهیر بووی، با بهنووکی پینوسهکهشم ئارایشتهکهه له پیستی دهموچاوم بکهمهوه، زۆر ناشیرینم، بۆچی ئههمنده سهرگهردان و رهشبینم؟ خوڤهویستی ئهزموونیکی بوومهلهرزهبییه، ههموو کهسیک تامی دهکات، هههمیشه ئههمنده قوولّه وهکو دهريا سهرتاسهري تههمنی مرۆف قووت دهدا .

بهههر حال ئهه دوا ئهزموونهه بوو بهدووکهه و لهگهه کیشانی ههر جگههیهک ساتهکان دهبوونه تووتن و بهگریی چاوهکانم جگههکانم دادهگیرساند و .. و .. برۆ، بهلام تهرمهکهت له ناخی مندا بهجی مههیلّه، دهبی بهشیوهیهکی دی خوّم له ناو ئاوینهی چیرۆکهکانمدا

بىنمە، ئەو چىيە، فرمىسك لە ئاسمانى چاۋەكانمەۋە دەبارى،
بىرۆ... قۆ قۆ...

بەيانىيەكەى كە وەئاگا ھاتمەۋە، تەماشای بنمىچە ئاۋىنە ئاساكەمم
نەكرد، دەموچاۋىشم نەشۆرد، لە پەنجەرەكەۋە تەماشای جادە
چۆلەكەم كرد، واتە دروشمەكەى تەلەفزيۋنى شەۋ لەسەر دىۋارەكان
نووسراۋو، باس چىيە؟ نازانم، دووبارە و دواى سالتىكى رەش
دەنوسرى:

"ئەمىرۆ ناپىت كەس ھاتوچۆ بكات، رۆژى سەرژمىرى گىشتى
دانىشتوانە".

يان چىرۆكەكانم خۆيان دووبارە دەكەنەۋە، يان من زىادم و دەبى
لەناو بچم، خەۋنە ئالۆزەكانم لە ياد چوون، تەماشايەكى ژورەكەمم
كرد و زانيم ئىتر بۆم ناكىت لە ژورى مياندا چەند لاپەرەيك رەش
بەمەۋە، دايكم لە روى قەنەفە تازەكان دەترسى نەۋەك وشەكانم
بىنە مەگەز و لەسەر كورسىيەكان بنىشەۋە، لە رەنگى دىۋارەكان
دەترسى نەۋەك بە ھەناسە دوۋكە لاۋىيەكانم رەنگى دىۋارەكان رەش
بىت، لە پەردە تۆرەكانى دەترسىت نەۋەك بەگىرى خەمەكانم
گولەكانيان گىر بگرن و بوۋەرىن. نازانم لە كۆى دانىشم؟

دوۋ زىتە بۆز لە سالتۆنەكەدا، شەۋ و رۆژ پاكشاۋن و خەرىكى
تەلەفون كردنن.. قۆلم ھەلمالى و خەرىكى رىكخستنى شىۋازى
ژورەكەم بووم، پەروانەكانى پانكە كۆنەكەش دەسوۋرپىنەۋە و
لاپەرەكانم ھەلدەدەنەۋە، كام لاپەرە؟ كام خۆم؟ كام ژور؟ كام من؟ كام
ئەۋ؟ كام ئەمان؟ كام ئەوان؟ كام كام كام؟

چاوم به ناو نیشانی نووسینیکم کهوت که بهر له ههفتهیهک چهند لاپه ریهیکم لی رهش کردبووهوه و بۆ بلاوکردنهوهش نهدهشیا، له رقا پانکهکه م کوژاندهوه بۆ ئهوهی چاوم بههه موو نووسینهکان نهکهوئیت... ئه مرۆ ناتوانم ده موچاوم بۆیاغ بکه م و به ئارایشتی رهنگا ورهنگ ته مه نم بشارمه وه، چهند سالییک ته مه نم ده گه ریتته وه دواوه؟! .. ناشتوانم ده مامک له روو بکه م و بۆ دهره وهی خۆم به سه رگه ردانییه وه ههنگاو ده نیتیم، بهرچاوم لیل بووه، وا خه ریکه کوئیر ده بم، نازانم سکالا بۆ چ دیوارییک بکه م.

هاوریکانم بوون به خۆله میش، منیش بوومه ته باوه شین و خه ریکن له ئاسماندا بلاو ده بنه وه، نازانم بۆ ده ستبه ردارم بوون، ئاخه تا که ی ئه م گۆشه گیری و خۆ خواردنه وهیه؟ نازانم ئه م مووچه خۆره که دی و پرسیارم لی ده کات چۆن وه لآمی بده مه وه، له ده سالی پیش ئیستاوه تا ئه مرۆ ئاخه ر چیم به چی کردووه؟ نه شوسته کان وه کو خویانن و نه پشیلهی سه ر دیواره کان. وه کو بزما ریکی ژهنگاوی فری دراومه ته ئه م قورنه یه، که له کۆلی خۆیشم نابمه وه، ده سالی ره به قه ورینه ده که م، ده سالی ره به قه مهینه تی بووه ته ژه می رۆژانه م، ئه گه ر بانگیان کردم بلیتم:

– هه م؟ ماوم؟

پرسیاره کان ئاسایین، به لآم نا، جانه وه رم، له م جووره پرسیارانه ناره حه ت ده بم، ده بی بلیتم:

– ته مه نم "سی و شه ست سال" ه.

رهنگه ته مه نی نه وئیت، ته نیا ته ماشای پیناسنامه که م بکات و هه ندی

رېستە بنووسىت و بىروات، شىلە ژاوم، چۆن لەم ژوورە تارىكەدا ئارام بگرم، ئەدەبىم ھەمووى بووئە ئەدەبى تاكە نەناسراوھكان، ئاخىر دە سالى رەبەق. بچمە كوئى؟ كەس لە دەروە نىيە، تەنيام وھكو فەيروز، رادىق و وشەكەشم ھەر باسى "سەدام حوسەين" دەكات، سى چوار جار بان و خوارم كرد دايكم بينىمى و خىرا رېستەكەى بەر لە دە سالى دووبارە كردەوھ:

– چەدە گلار او كرديده؟

بەئەقلى ئەو نابى سەرگەردان بم، گلار او بكەم، ئەى بوچى باشم نووسين. وردە وردە خپۆكە سوورەكانى خوینم دەمژى، دايكم نەيزانى بوچى شىلە ژاوم، نازانى دەمىكە دەستم لە نووسين ھەلگرتووھ و ئەو نووسينانەش كە لەسەر مېزە زەردەكەمە تەنيا رەشكردنەوھى لاپەرە سپىيەكانى ژير دەستم، وەلامى دايكم نەدايەوھ، چەند لاپەرەيەكم لە رۆمانىكى ماركيز خویندەوھ، تاقەتم چوو، ماركيز قەت نەبووھ بەمەلحەمى برىنە خویناوييەكانم، ئەو توانجەى دايكم نەبى، قەت نابم بەنووسەر، قسەكانى تيرن وھكو چەند بزماریكى ژەنگاوى دەيانچەقینتە چاو و جەرگمەوھ. نازانم بو بوومەتە نيچيرى ئەم ئافرەتە؟ شيرى داومەتتى كەچى، دەزانم لە مناليمدا گرياوم و قەت فرميسكەكانى نەسپووتەوھ، خۆزگەم بەو كەسانەى كە بەبى دايك لە دايك دەبن.. كاغەز و كتيبەكانى پەرت و بلاو كردووھتەوھ، ھەر بەمن دەوئى، چەند دۆشەكۆك و چەند سەرينىكى لەسەر مېزە گورەكە قەد كردووھ. دەترسى بۆنى جگەرە بگرن. كە ھەرەشەم لى كرد و وتم:

– ئاگر دەمە پىخەفەگاندا.

بەو پەرى بى دەريەستىيەوھ نەراندى:

- منيش ئاگر دهمه گياندا .

له نوينه كانى دهرسى نهوهك دووكه لى جگه ره كه م له نيوانياندا
بخه و يت . نه ليه ته له سييه كانم ناترستيت كه بوونه ته دوو شاخى
قه ترانى ، نرخى نووسيني كيشم ناگاته نرخى دوشه كيكي و هميشه
دهيري سي :

- بوومه قوربان خوا ، دويت عالهم گشتيان ئاخر هاوردنه بهس تن
كه فتیدهسه دوييا ، ههروهك ميز حوشتر ، ئاخر شه پ بيه ، بهياني دو
بهياني له وهردهم مال قايمقام بت ئرادكهن ، مه لويچگه گان ريقنه كه نه
بان سهرد ، ئاخر دلد وه چه خو شه ؟

دهزانيت نووسين بو من هيچ سووديكي نيه ، ته نيا خه مه كانم زورت
دهكات ، نه گهر وه لامى بدهمه وه ئه وا له ژير قه ره وي له شكاهه كه مه وه
جووته پيالوه كو نه كه م دهردهكات و له بهرچاوه كزه كانمه وه بهرزيان
دهكات وه و ده ليت :

- هه ، نه يه سه رمايه وه ، خوا گياندا بسيند وه چ پرويگ زواندت
دريژه ؟

دهبيت زوخاو قوت بدهمه وه و پاره ي پهنج بدهمه دووكه ل و
سهرله نو ي به كزي و مه لوولييه وه به ديار مي زه كه مه وه دانيشم و
خه مه كانم به سه ر وشه كانمدا دابه ش بكه مه وه . جنيوه كانى دايكم ده بيه
هه زار مين و له گو ره پانى دلما له پير ده ته قنه وه ئاسوي بيرم ته سك
ده بيت و زمانم ته ته له ده كات و لاپه ره كانم دلما دده نه وه و
ده ملاوي نه وه ، چند ديريك له بهرچاوم تي ده پيرن .

- نووسين بو گهل سوودي هه يه .

– نووسەر سامانئىكى نەتەواپەتتېيە .

– ھەلۆتت و شارستانىيە .

– نووسەر گەواھى سەردەمى خۆيەتى .

ناچار دەبم گالتتە بەخۆم بکەم و لەم ژوررەدا كە بەگەلای زەردى لاو لاو پەنجەرەكەى داپۆشراو و ئاسمان نابىنئىت و دەرگەكەى داخراو، ديسان ناچار دەبم دان بەخۆمدا بگرم و لەگەل دیوارەكاندا بدویم. گەل زەردە وشك ھەلھاتووھكانىش دەوهرىنە سەر نوینەكەم، تەلە مووھ سىپىيەكانى قزىشم دەوهرىنە سەر شانەكانم، باى پايزى تەمەنىشم لاپەرەكانى ژىر دەستم ھەلدەداتەوھ. ئەم سىنگە رووتەش بەرگەى تىرى رۆژگارى گرتووھ و پىستى پشتىشم نەخشەكانى خۆى ناگۆرئىت، دەمىنم تەنيا خۆم و پرەشمالى نىوچەوانم.

ناونىشانەكانى ھەوالەكانى دەروونە گر گرتووھكەم بوونەتە چەند پارچە شىعەرىك و لكاونەتە قەد ھىلەكانى نىوچەوانمەوھ، ھەول دەدەم بە تەباشىرى سىپى ئەم شىعەرانە لەسەر نىوچەوانى نووسەرانى كورد بنووسمەوھ، پرەنگە ھەزىشم كەردبى تەباشىرەكەم پرەش بىت و چەند دلۆپە خوينئىكى پرەشيش بەسەر سىنگە رووتەكەمدا بتكىنەوھ.

بەداخەوھ دايكم ئەم دىمەنە سامناكانە نابىنئىت، بەوردى سەرنج لە گەردنم دەدا و لە پالئىشيا تانەيەك:

– ملوانگەگەت گوم كەردىدە، خوا زاند لە چ مالىگ وھجى ھىشتىدە، ھوش لە لای خۆد نەمايە ھەى (...). ھ.

تانەى ملوانكەكەم لى دەدا، خۆشم نازانم تا چەند جار ملوانكەى دىركاوى لە مەلم كراوھ و لە نوینى چ شەوئىكى شوومدا ون بوون.

هه‌میشه ملوانکه‌م لی ده‌بیتته پەت و گوریس و ملم جه‌ی دده‌ن. ئنجا که‌ی ملم ماوه، رۆژی هه‌زار جار خۆم له سی‌داره دده‌م، ته‌وژمی خوینیش به‌ره‌و سه‌رم لافاو ده‌کات، وشه‌کانیشم ده‌بنه کفن و لوولم دده‌ن و ده‌ئالینه قورگم و جه‌ری دده‌ن، چاوه‌کانم زه‌ق ده‌بن و زمانم دوو گه‌ز دیتته ده‌ر و ده‌مم که‌ف ده‌کات و هه‌ناسه‌م له نیو په‌راسوه‌کانمدا په‌نگ ده‌خواته‌وه و دلم ده‌ده‌چیت هه‌روه‌کو کو‌تریک‌ی سه‌ربراو هه‌لده‌فری و ده‌که‌وی.

به‌هه‌ر حال نه‌مزانی خه‌ریکی چی بووم و ئەو رۆژه له‌په‌ر گو‌ییه‌کانم په‌ر بوون له شه‌پۆلی ده‌نگ، زانیم کادیری رۆژمه‌تریه‌که‌یه، ناچار بووم ده‌نگی رادیۆکه‌م کز بکه‌مه‌وه، له خواره‌وه هاواریکیان کرد. ده‌نگیک‌ی تر له کونی ده‌رگه‌ی ژووره‌که‌مه‌وه هاته به‌رگو‌یم.

وه‌ره خو له ئیمه‌ باشتر نیت، ئیمه‌ باشترین، تکایه‌ وه‌لامی ژمه‌تیاره‌که‌ بده‌روه (....) هاته ژووری و به‌خه‌تره‌تانیان کرد، باش بوو کچ بوو، هه‌چ جه‌ره په‌رسیاریکی نه‌کرد، لیسته‌کانی ده‌ستی په‌رکه‌رابوونه‌وه هه‌موو زانیارییه‌که‌ به‌نا‌ئاشکرایه‌ی، له‌سه‌ری نووسه‌رابوون، لییدا و رۆیشت و لیسته‌کانی له‌گه‌ل خویدا برد، که‌ ده‌رگه‌که‌یان داخست زمانه‌ کوله‌که‌م سی گه‌ز درێژ بووبوو، ئاگام له خۆم نه‌ماو ده‌مم بووه ته‌له‌ی ته‌قیو، هه‌ر ئەوه‌نده دیتته یادم:

– "من من چاک ده‌زانم وه‌لامتان بده‌مه‌وه ئە‌ی ئیوه؟ زمانتان له کو‌ییه و کی‌ی؟".

هه‌موویان بیده‌نگ بوون، ده‌نگی رادیۆ و ته‌له‌فریۆنه‌کانیان به‌رز کرده‌وه و که‌س گو‌یی به‌تووره‌بوون و هه‌لچوونم نه‌دا، په‌له‌په‌ل

سەرکەوتمە ژوورەکەمەو و چاویلکەکەم لە چا و کرد و بەمەقەسی
زمان دەزووکانی لاولاو کەم قرتاند و هەموو گەلاکان بارینە ناو
باخچەکانەو و تیشکی هەتاو ژوورەکەمی روژن کردەو. گەلا و لق و
پۆپەکان کەوتنە سەر سەر و شانی دایکم و لە خوارەو نەرانندی:

– شیت بیدە، ئاگر چیسە گیاند، ئارامد بریاس، گلاراو کردیدە؟
ئەرای چە ئەی لاولاو نازارە کوت کوت کردیدە؟

کاغەز و پینووسم هینا و هیتا هیتا بەربوومە گیانی
نوینەکانییەو.. مێزەکەم راکیشا و دەستم کردە نووسین. نەمزانی
بۆچی ئاگاییم ئەوئەندە شلەژاوە، کە دایکم بۆ جل هەلخستن سەرکەوت
و ئاورپکی دایەو، بینی نوینەکانی لەسەر ئەززا بی ناز کەوتوون و
بەسەر یەکدا کەوتوون، جلە تەرەکانی لە دەستی بەربوونە سەر زەوی و
بەحەپەساویییەو سەری کردە ژوورەکەمەو و نەرانندی:

– تن تن هەی (...)

– دەسم خۆش بوود

سەری لی شییوا و نەیزانی چی بکات، منیش خۆم تیک نەدا و
بەبەردەوامی وشەم دەخستە سەر کاغەز و تیکەلی مەرەکەبە رەشەکەم
بووبووم و لەپەر پیللۆیک زرم بەر سینگم کەوت، دلمی لە لیدان خست
ئیتەر بەوئەست، بەگسک و دارو بەرد و نەعلی لاستیک بەر بوو
گیانم، منیش هیچ خۆم تیک نەدا و بەهیمنییەو ئەو شتانەم لەسەر
مێزەکەم لابرەد و خستمنە سەر نوینەکان، زۆر نیگەرەن بووم دووبارە
لە دۆلابە رەشەکەدا قەدم کردن و شاردمنەو، دەرگەیی ژوورەکەم
کلیل کرد و دابەزیمە خوارەو رووم لە باخچەکەمان کرد، چەند

ههنگاويككم به رهو لاولاوهكه نا:

- خهتاي من نه بوو، حهز ناكهم په لاماري په نجه ره كه م بدرئ. له كويدا خوت هه لده واسيت؟ كه يفي خوته و سه ريشك به، به لام وه كو مار خوت مه نالينه قهه په نجه ره كه مه وه، له مه ودوا گه لا و هريوه كاني ته مه نيشم ده مالم، ئيوه له به هار اندا سهوز دهنه وه كه چي گه لا و هريوه كاني ته مه نم له نيو ته نه كه ي خوله كه دا ده خه ون وردوخاش ده بن. ههروه هاش له به هار اندا گه لا كاني ئايندهم رهش دهنه وه و له نيو دلما ده يانشارمه وه. دلم بووه ته قاسه ي لاپه ره نه ئينيه كانم، هه موو خه ونه ئالوزه كانمي تيدا شار دووه ته وه، ئيتر بوم مه گرين و له سه ر سازي مردنم شيوه ن مه كهن، به لكو سه ما بكن. ئيستا دا يكم له سه ر په نجه ره ي گوره كه مدا هه لتان ده واسيت. نامه وي به شه و دلي ته نيايم بده نه وه، لاواندنه وه شتانه ناويت، من شه يداي وشه يه كي و هريوم، وشه كانم؟ چي يانه؟ نازانم ئاوي چاوه كانم ده مژن يان خويني دلم؟ ليم تورا بوون و له ژير سي به ري ئيوه دا خويان ده شارده وه، خويان له هه تاو ده دزي.

گوئ بگرن، ئه مرؤ ته نيام، له كه ناري ده ريا كاندا زور چاوه پيم كرد كه چي كه س نه هات، چاوه پي هه والم كرد، چاوه پي هيو و هه تاوم كرد كه چي شه پوله كاني ده ريا هيرشيان ده برده سه ر ئاسماني خه ونه و هريوه كانم، بيوون، يه كه يه كه رازي دلي خوتانم بو هه لريژن، مات مه بن، سه گباينه بوچي ده گرين؟ من كه سم ناويت خوي به مندا هه لواسيت و بمبه ستيت ته وه، بوچي ته ماشام ده كهن؟ نامه ویت، مه مپاريژن، راهاتوومه ته سه ر گه رمي و زريان و توفاني ژيان، قهت ناتويمه وه، له خو شه ويسته ي شه وه مليار ههنگاو دوورم،

خۆشەويستەكەى جارانم دەمىكە مردووه و ئىسقانەكانى بوونەتە خۆل، نەمزانى چى بەسەر هات و بۆچى كتوپر دلى له ليدان كهوت، تەنياىى سىبەرى منە و سىبەرى ئيوهم ناويت.

شەوانىش رادىۆكەم لال دەبىت و له گۆرەكەيهوه هيچ جۆره هەوايىكم بۆ رەوانە ناكات. كى دەلى مردووه. هيشتا پەيكەرەكەى له دلمدايه و كرنوشى بۆ دەبەم و بەفرمىسكەكانم چاوه جوانەكانى دەريژم و تاوانەكانمان وەكو پرچ دەهۆنمەوه و دەيانكەم بەمورووى ملوانكە، ئەى كەزىيەكان؟ كەس نازانى له كوین؟ نازانم چىيان لى هات، چۆلەكەكان دوینى شەو وتیان:

– كەزىيەكانت له شاخەكانى كوردستاندا بوونەتە رەشمالى پيشمەرگەكان.

كۆترەكانىش وتیان:

– كەس سەرى نەتاشىوى، كەسىش ئاوينەى بۆ ئامادە نەكردوى، كەزىيەكانت له ئاسماندان، بۆ سەرى تۆ دەگرين.

بالەكانم شكاون و له قەفەزى رۆژگار و شەوگارىدا بەند كراون. رەگەكانم چەقيونەتە ئىو خاكى نەبوونەوه و خۆشم نە لەسەر زەوى و نە له ئاسماندام، ئەمىرۆ هەرچى زام و دومەلم هەيه تەقینەوه و بوون بەدەريايەك له زووخاو، ئەوهى له ناو ئەم دەريايەدا مەله بكات خاوين دەبىتەوه. خوين و چلک دەبنە سەول و بەداخەوه هەست و نەستم قىبلەنوماكەيان ون كردووهتەوه، تا ئىستاش بەرەو ئاسمان هەنگاو دەنىم، ناشزانم چى له جى و شوینى هەنگاوه كۆنەكانم بكەم، بەراى من هەنگاوه كۆنەكانم بوونەتە سەرمايهى حەرزەتى عيسا وا خەريكە

كۆيان دهكاتهوه و بړوا ناكهم بيانكاته بهرد . ههست دهكهم بهتهمايه بيانكاته چهند ئهستيرهيهك و فرتيان دهداته سهر شانه قورسهكانم .
وا خهريكه دهبمه جهنهراي ژان و گوناھ و ههنگاوهكانيشم سهريهست ، مهقهسي سهرنجهكانم بالاي دوزمنهكانمه ، تازھ من و مهسيح برياري خويمان داوه ، وهرن يهكه يهكه بهههموو خراپي و پورپهشييهكهوه له نيو دهرياي بيلبيله چاوهكانما مهله بكن ، پاك ببنهوه ، دهرياي بيلبيلهكانم وا خهريكن وهكو ئهلوھن لافاوه دهكن ، رهنگه ههر چوار پارچه كوردستان راماليت ، نا له خهوما له زستاني رابردودا كاتي كه ئهلوھن لهپر لافاوي كرد ، خو شهويستهكه مي لهگه ل خويدا برد . منيش لهپر گيانم دهرچوو ، ماسييهكاني ئهلوھن قووتيان نه دام وتيان :

– گوشتت تالّه تالّه تالّه تالّه ..

بۆيه شهپوله توورپهكان جهستهكهميان فريدايه سهر كه نار ، تهنيا هه مهنگواي ئه مبولانسم بوو ، كهس جهسته پوو كه كه مي هه لنه گرت ، كهس نه بيردمه گوپرستاني پاشاكوپري ، كه سيش نزيكي كه نار و ئه لوھن نه بووه وه ، سهگ و پشيلهكاني خانه قينيش له دوروه بونيان ده كردم ، نه يانو پرا گوشت و ئيسقانه كانم بخون ، هه مهنگواي ناگردانيكي بو كردمه وه و وتي :

– دهبي وهك گه وره ئافره تتيكي هيندي بسووتيي و خو له ميشه كهت فرچي بدهمه سهر شهپولهكاني ئه لوھنه وه .

وتيشي :

– قهت مردنيكي ئاساي نامریت ، نا له و روزه دا حه تمه ن ئاسمان له

زەوى دەتۆرىت، نەزار قەبانىش لە گۆرەكەى دەردەچى و ھەموو وشەكانىت بۆ دەكاتە گول و دەيانبارىننە سەر مەم و نىوچەوان و ناوكتەو، ئا لەو رۆژەدا ھەموو درەختەكانى جىھان گەلاكانيان دەورەين، پى بکەنە، چونكە تۆ شەھىدى كىلپىك بووى كە ھىچ دەرگەيەكت پى نەكردەو، بەردەكان دەبوونە رىگرت، نەتدەتوانى ھەنگا و بنپى.

كەشتى تەمەنم لە ھىچ وىسگايەكدا ئارامى نەگرت، گىلاراوى كرىبوو، بى سەول، بى سالىر، بى نەخشە و قىبلەنوما بەرەو بىابانە دىرکاويەكان بالى دەگرت. گىانم بەش بەش و پارچە پارچە دەبى، دەست و پەنجە و قاچ و گوپىەكانم لە يەكدى دەترازىن، ئاى كە مردنىكى جوانە، ھەر پەلپىك دەدرىتە سەر ترۆپكىكى شاخەكانى كوردستان، بەلام وا خەو دەبينم كە لە ژىر سىبەرى سنۆبەرەكاندا پارچەكانى لەشم زىندوو دەبنەو و گۆرانى دەچرن، مەلانپىك بەخویندەنەوى تايبەتى خۆيان نوپۆ بۆ خودىك دەكەن كە لە خودى خۆيان زۆر گەرەترە، تۆ بلى بىمە زەرادەشتى دووھم؟ خەيالم خاوە، ھا!

ئىوھش بەزىندووى دەمىنەو و دەبنە رەشمالى تاوانبارانى مپۆوو، بىمىنەو، پەردە تۆرە سپىيەكەى دايكم داتان دەپۆشپىت و بارانى شۆرشەكەى ناخم قەت لەكەدارى ناكات، قەت پەلەكانى شۆرشى برىنە ھەلچووھكانم نابنە نەخشەى ئەو پەردە تۆرە سپىيە، كە ئىستا دەكاتە تاراي زەمەنى. تاراكەى دايكم تا دى رەش و ئەستور دەبى، دايكىشم رازى نابى جەستە مردووھكەمى پى داپۆشپىت، خەونەكانى دايكم پووچەل بوونەو، خۆشى نازانى بۆ چى دەژى، پەنجەرەكانى

زهمەنى داخستوو و چاوه‌پيئي نائوميدي دهکات، که چي په‌نجهره‌کانى داهاتوو به‌فرينه‌که‌ى من هه‌ميشه بى په‌ردەن و به‌ره‌لآن، شووشه‌کانيان شكاون و کوتره‌کان غه‌وس و کازميه‌ن و ئەبو حەنيفة سەردانم ده‌که‌ن و له‌سەر شانەکانم دەنیشنەوه، منيش خرۆکه سو، ره‌کانى خوینمیان بۆ ده‌که‌مه‌ ده‌نکه‌ گەنم.

له‌په‌کانم ئارامگای کوتره‌کانمن، له‌په‌کانم وا خەريکن دەبنه ئاسمان، ئاسۆيان فراوان دەبى، تۆ بلىي نه‌بوويتم به‌سوڤى له‌سەر بناخه‌ى شه‌ريعه‌تى خۆم؟ حەلاج بۆم ده‌گرى، جونه‌يدى به‌غدادى ده‌فم بۆ لى دەدا. بوشرا پى په‌تى به‌چوارده‌ورمدا ده‌خولیته‌وه و مه‌ولانه جه‌لاله‌دينى رۆمى گۆرم بۆ هه‌لده‌که‌نى، خه‌يالم خا و نيه، خه‌تای چاويلکه‌کانيشم نيه، خه‌تای لاپه‌ره سپيه‌کانمه دلم ده‌ده‌نه‌وه و ئالای سوورى نووسينم بۆ هه‌لده‌گرن و تا سه‌يرى جه‌سته‌که‌م بکات.

حه‌زيش ده‌که‌م تيشكى هه‌تاو سه‌ر بدا له پالنه‌وانه مردوووه‌کانم، دۆلابه‌که‌م بووه‌ته گۆرستانى رۆمان، ته‌نيا کوردستان موکريانى ده‌رگه‌کانى ده‌کاته‌وه و ئوميدي بلاوکردنه‌وه‌يانم پى ده‌به‌خشى، هه‌تاو له ئاسماندا ده‌بينم که‌چى باران ده‌بارى و له ژير چه‌ترى وشه‌دا وه‌کو چۆله‌که‌يه‌كى بريندار له ناو هيلانه‌ى بى ده‌سه‌لاتيدا ده‌نووکم نزىكى به‌رد و چه‌وه‌کانى ته‌مه‌ن ده‌بيته‌وه و وا خه‌ريکه گيان ده‌به‌خشمه‌ نمه‌ى باران و تيشكى هه‌تاو، به‌ئاگرى جگه‌ره‌که‌م هيلانه‌که‌م ده‌که‌نه ئاگردان، نه‌خير، هيلانه‌که‌م وا خه‌ريکه ده‌بيته‌ که‌شتيه‌كى ئاسمانى، وا خه‌ريکم دووباره بال ده‌گرم و به‌ته‌مام سه‌ريک له مانگ بده‌مه‌وه.

مانگ هه‌ميشه چاوه‌پييم ده‌کات دوو په‌ريى له‌سەر شانەکانم داناوه له قه‌ده‌ر و ئاگردانه‌کانم دوورم ده‌خه‌نه‌وه، چى ده‌لیم؟ نازانم، بيّه‌وشى

دەرمانمە، ئا دوینی ئیوارەش باران سەری تەر کردم، بەکزییەو
راوەستابووم و سووچیکم لە بازاردا داگیر کردبوو، سەر و قژم زۆر
تەر بوون، رام کرد و کەوتم، باش بوو شوڤیەرەکه زیرەک بوو، لای دا و
نەیشیلام ئەگینا دەبوومە قوچی قوربانی دووکەل، زۆر گەرەم و
جگەرەم هەر دەست نەکەوت، ئاگام لە خۆم نەبوو، نەمزانی چۆن لە
جادهکە بپەرەمەو، خەریک بوو بێمە قوچی قوربانی دووکەل، بەتەماش
بووم گەلا وەرێوهکانتان بژمیرم.

با منیش بێمە ژمیریاری ئەزموونە پەشەکانتان، خۆ ئێوه بەلۆکە
زوخاو برین تیمار دەکەن، بەخەلووزی هاپردراو رووی مەعریفە پەش
دەکەنەو و بەپشقل بەردەبارانی خەلک دەکەن، وەکو کوللە و مێش
دینە بەرچاوم، بە تەباشیری مردن ژیاننامەم دەنووسن، ناچار دەبم
مەرقەسەکەم بخەمە ئێو دوو تۆیی ئینجیلەو، من وەکو راهیباتەکان
بەرەو بەهەشتی عیسا هەنگاو نانیم، عیسا خۆی دیتە لام، بەتایبەتی
شەوان، گلۆپەکانم بۆ هەلەکات و جگەرەم لەگەڵدا دەکشیت، ئیمە
فێرین بەهەردوو کمان نەفەس لە یەک جگەرە بدەین، ئەو دەست پێ
دەکات و منیش کۆتایی پێ دەهینم و ئاغزە جگەرەکه فری دەدەمە ناو
تەپڵەکی تاوانەو.

لەپریش موسا لە دەرگەیی ژوورەکەم دەدا و باسی گفتوگۆی ئێوان
خۆی و خوام بۆ دەکات. ئنجا بەیەکەو دەلێن و پرسیارم لێ دەکەن:

– ئایا کورد چەند پیاوی جوانی هەیە؟

منیش دەلێم:

– بۆچی کورد ژنی جوانی هەیە تاکو پیاویکی جوان بزایەنیت،

پیاوئیکی په یامبه‌ری لی بی، کورد، سه‌رمایه‌که‌ی ته‌نیا بریتیه له چهند شاخیکې جوان و چهند کانی و ورده ماسی و درخت و دریاچه‌یه‌ک، کورد له دیرزه‌مانه‌وه نیفلاسی کردووه و به‌کریگیراوان که‌ش‌تیه‌که‌ی به‌ره‌و دۆزه‌خ به‌رپوه ده‌بن. کورد ئەمه‌نده سیاسه‌تمه‌داری هه‌یه ئەوه‌نده روناکبیر و فه‌یله‌سوفی نییه و و...

من و عیسا، تاوانه‌کانتان یه‌که یه‌که ده‌ژمی‌رین، کوپان ده‌که‌ینه‌وه و وه‌کو تۆپه‌لی ئاغزه جگه‌ره فری‌تیا‌ن ده‌دینه‌ ناو ته‌نه‌که‌ی خو‌لی می‌ژوو‌وه، که‌چی له هه‌موو وهرزه‌کاندا منی‌کی پی به‌رده‌باران ده‌که‌ن، ئای له روورده‌شیه‌ی ئیوه، له روورده‌دی‌ی ئه‌و ده‌مام‌کانه که له رووی ده‌که‌ن، وهرزه‌کان هه‌میشه ئارام‌تان پی ده‌به‌خشن، ئیوه‌یان خو‌ش ده‌وی، وه‌کو گه‌لا‌کانی پایزیش رووتان قه‌ت زه‌رد نابنه‌وه که‌چی کاتیک که پاله‌وانه‌کانم سه‌وز ده‌بنه‌وه تفی‌کی خه‌ست له رووم ده‌که‌ن.

ماندووم وا خه‌ریکه دایکم له ژووره‌که‌م دهرم ده‌کات، نازانیت وا خه‌ریکه ده‌بمه شه‌خس و شوو به‌خدری زینده ده‌که‌م. ئەمیش هه‌موو ئیواره‌یه‌ک کلیلی مرۆ‌ق‌ایه‌تیم پی ده‌به‌خشی، منیش به‌و کلیله هه‌موو ده‌رگه‌کانی جیهان ده‌که‌مه‌وه، که‌چی له‌پر رابیه‌ی عه‌ده‌ویه له ده‌رگه‌م ده‌دا و باره قورسه‌که‌ی سه‌ر شانی فری‌ دده‌اته سه‌ر ئەو می‌زه شکاوه‌ی که بۆ نووسین به‌کاری ده‌هینم. میوانه‌کانم و جیمس جویس هه‌موو شه‌ویک له کاتژمی‌ری هه‌شتدا دینه ژووره‌که‌م و چاویلکه‌که‌م له چاو ده‌که‌م و یاری تۆپه شووشه‌یییه‌کانی هیرمان هیسه‌ی پی ده‌خوینمه‌وه، ئیدی چۆن ئەم یاده کو‌نانه که له خوین و می‌شکمدان بسیرمه‌وه؟

هه‌موو شه‌ویک له "شهر العسل" دام له‌گه‌ل ژاندا.. ژان ده‌بی به‌زاوا و

منیش دەبمە بووکیکی یاخی، ئیغتیسابم دەکات و ناچار دەبم گانی بدەمی، سکیشم بەزوخاو و نائومییدی پر دەکات و وەکو قیر دەرگەیی ناخم قەپات دەکات و کلیلی پەنجەرە و دەرگەکانی دەروونم لە ژێر سەرینی شەیتاندا دەشارتتەوہ. دەلیم:

– مێشکی مرۆف دەرهینەرێکی گەرەبە.

مارکس دەلی:

– مرۆف بەرزترین سەرمايەبە.

فۆکۆش دەلی:

– مرۆف مرد.

منیش دەلیم:

– ئەگەر خوین نەوت بوایە، هەموو رۆژی خووی لە بازارپی رەشدا دەفرۆشت.

منیش وا خەریکە مین دەکەمە ژێر خۆم، تەنگاوم، هیچ تەوالیتیک بەرگەیی لافاوی میزی خویناویم ناگرئ، تۆراوم لە گەردوون و میزم هەراسانم دەکات، دەبا بیکەمە خۆمدا، ئۆخەیی، لەم ژوورە زیندانەدا سەر بەستم، بەندیخانەییەکی تاقە کەسییە و وینەیی ئەلبێر کامۆش لەسەر دیوارە کەییەتی، ئەلبێر کامۆش سەرنج دەدا چۆن دەریپیکەم دادەکەنم لە لێوہکانییەوہ، ئەم رستەییە دەبارئ:

– تۆ بەبێھوودەیی دەریپئ دادەکەنیت، دەریپیکەیی تۆ لە بەردەکەیی سیزیف دەچئ، قەت ناگەیتە لەزەتی سیکس و پەردەیی کچینیشت وا خەریکە دەبیتە رەشمالی پیاوہ ناوگەل برسییەکان. من بۆ تۆ دەگریم و گەواھی دەستپەرەکانتم. من پیاویکی جوان بووم، بۆچی شەویک

دەستپەرم لەسەر ناکەیت؟ یادپیک یان ماچپیک دەکەیتە ھەزار فلیم و چاوەکانت بوون بە کامیرا و زۆر بایەخ دەدەنە رەنگی ئەو یادە تالانەى کە لە یادەوهریتدا وەکو سووژن خانەکانى مێشکت دەرزیئاژەن دەکەن. کەچی رەنگى یادە رەنگاورەنگەکانىشت بۆت دەکاتە رەنگى رەشى قەترانى و ئیدی کامیرای یادەکانت لەسەر پەردەى نێوچەوانت فلیمە ناشرینەکانى نەستت پێشان دەدا. رادیۆ رەشەکەشت ھەوالەکان تیکەلى خوین دەکات و لەسەر تەلەکانى مێشکت ھەلیان دەخات، یەكەم ھەوال باسى سنوورى نیو دەولەتان دەکات، بەلای تۆشەو ھۆشەویستیت بۆ نیشتمان بێ سنوورە.

من دەزانم سنوورەکان چۆن کیشراون و بۆچی و بە چ رەنگیک ھەموو رۆژى بویاغ دەکرینەو. ئەم جۆرە زانیاریانە دەموووژنییت، منیش بەفرمیسک سنوورى مرۆفەکانى دەوروبەر دەکیشم، لە نیوان ھەر مرۆفیک و مرۆفیکى تردا دەریا و ئوقیانوسیک لە فرمیسک ھەبە. دەمیکە نەخشەى سنوورى خۆم کیشاوە و ئەو کەسەى کە گۆی زەمین دەسوورینییت و رووناکی و تاریکی بەسەر دەریا و کانى و ئوقیانوسەکاندا دابەش دەکات، سێبەرى منە و خۆی وەلامى پرسىارى سەیر و سەمەرەکانى ئیو دەداتەو، پرسىارەکانتان سەر سووھینەرن، سووژن و بزمار و چەقۆیان لى دەبارى، ئەى ئەگەر گۆی زەمین لە چەپەو ھەو بۆ راست سوورایەو، چى بەسەر دى؟ ھەتمەن سنوورەکانتان تیکەلى یەکدى دەبن و ئیدی جەنگى جیھانى سێبەم بەرپا نابیت.

سێبەرى درەختى باخچەکەم وەلام ناداتەو، سەر با دەدا و پان و تەسک دەبیت و ھەندى جاریش بارىک دەبیت و ھەر وەکو پەت و مار

پەلامارى مەم دەدا . بۆچى سېبەر نابىتە ئاۋ؟ ئەي بۆچى وشە لە قور دەچىت؟ ماركس بەگوئىمدا دەچرىپىنى دەلى:

- تەنيا بۆ خۆت لە ژىر سېبەرى ورتىتدا بخەو و مافت بەسەر درەختى هېچ كەسكەو نەبى.

- چۆن؟ ئەي كى ميوەى درەختەكان بخوات؟ وشەكانم رەنگدانەوەى بالى چۆلەكەكانيان نىن، ئەي چاوى ماسىيەكان؟ بۆ بوونەتە قولاپ و دلە مردووەكەمىيان كىردووەتە تۆرى راوچىيەكانى ئەزموونە ژانگرتووەكانەو.

دلەم گىر هاتوو، نە سىنگم بەجى دەهېلى و نە لە جى خويدا لە لىدان دەكەوى. هاتوچۆ دەكەن و دووبارە و ھەزاربارە دەبنەو. ماسىيە سوورەكانى خەونەكانىشم وا خەرىكن بال دەگرن، وا دەزانن موو سىيەكانى سەرم گەلان و منىش رام ناكرىم و لەوانەشە لە ئايندەدا بىمە سەگىكى بى خاوەن. زۆر كەس ھەز دەكەن ماسى لە ناو ھەوزىكى شووشەيىدا بەخىو بكن، ئەوئىش بۆ رازاندنەوەى مالەكانيان، ھەزم دەكرد لە نىو ھەوزىكدا ماسىيەكى ورد بوومايە و سەربەستى خاوەن مالەكانم داگىر بكردايە، ئەي من ئىمپراتۆر و ھكۆمەت نىم؟ ئىمپراتۆرىكم، ھەرچى ماسىيە وردى جىھان ھەيە لە نىو رووبارى خوينەكەمدا هاتوچۆ دەكەن.

ماسىيەكان بۆچى لە كونى گوئىيەكانمەو دەرنانچن و بال ناگرن، وەكو من بى دەربەست نابن و رووبەرووى مردن بوو ستنەو. دەنگى ماسىيەكانى رووبارى خوينم خۆلەمىشنىن، واتە نە سوورن و نە شىوعىن، بەلكو ئالا و مەشخەلى وجودىيەتيان بەرز كىردووەتەو، من ھەموو رۆژى پىستى خۆم ناگۆرم، ماسىيەكانى ناو رووبارى خوينم

قەت قووت نادەم، ناشیانخۆم، ئەوانن وردە وردە دەمخۆن و بووم بەنێچیریان، سى سالاھ من نێچیرم، سى سالاھ من قوچى قوربانیم، سى سالاھ من جگەرە دەکێشم، سى سالاھ من خەریکی خویندنەو و نووسینم، ئەنجامەکەشیان بێهوودەیی و ژانگرتن و یاخیبوونە، هەموو تیۆرەکانی میژووم لە نێو حەوزی نەبووندا شاردوووتەو، تاقە ماسییەک تى دەگا دەلیم چی، پیتی دەلیم:

– با بچینە سەر ئەلۆهن و لە نێو رووباری خۆینمدا مەلە بکە و با ماسییە گەرەکانی ئەلۆهن قووتم بدەن، خۆ ناچمە ناو سکی نەهەنگەو.

هەمەنگوای سەندووکیکی شووشەیی لە یەکیک لە مۆزەخانەکانی دنیا دا دەپاریزیت، لە زەردبوونم دەترسم، دەتۆریم، ماندووم و وا خەریکین مۆتەکەکان لە ژوورەکەم دەرم بکەنە دەرەو، نایانەوئیت رووبەرۆوی یاده جوانەکانم دانیشم، هەر خەریکی هەلاجیکردنی یاده کۆن و مردووکانم، ناشزانم سەرینەکەم بۆ کوئە لگرم، بۆنی خەونە رەشەکانم دەکەم و گەدەم دەبێتە گەنجینەى برسیتی، چی بخۆم؟ دەبێت چاوەرێی پاشماوەی ئەم و ئەو بکەم. ناشزانم تاوانی گەلا زەردەکان چییە کە شەو و روژ خەمەکانم دەکەنە چەند ژەمیک و زەردتر و وردوخاشتر دەبن.

گەلا وەرێو زەردەکان. تکایە ببنە حەسەس و پاسەوانی ژووری میوانی دایکم و گوئە لە قاقای پیکەنینی دەستە خوشکە ماکەرەکانی بگرن، باس هەر باسی دۆلارە. با رەنگی بەرگی قەنەفە نیلییەکانی کال نەبێتەو و پشیلەش نەچیتە ئەو ژوورە و لەسەر قەنەفەکان گوو نەکات و هیچ زەلامیک لە "محەمەد زەفراف" زیاتر نەبێتە زاوا و نەیهتە

ئەو ژوررەو ھو كەسى تر، سىبەرى ھىچ كەسىك جگە لە سىبەرى رەنگاۋرەنگى من جووت نەبىتەو، خوا نەكات پشیلە بىتە نىچىرى شەرەنگىزى دايكم، ئەو ھەموو ساتىك شوپىنى تفاقەكانى و نەخشەى مالاكەم و دىكۆرەكەى دەگۆرپىت، ناشویرى دىكۆرى ژوررەكەم و پىنووسەكەم و ژيانم بگۆرپىت، بەلام لەم رۆژە تايبەتییەدا بەنەفەرم دەزانىت، واتە ئەمىرۆ ھەست دەكەم نمرەيەكم، كارتىكم، ژمارەيەكم، لووت و گوئى و چاوم ھەيە، ناوم دەچىتە سەر لىستى خوشك و براكانم. دايكم ھەمىشە ھەز دەكات نەخشەى نىوچەوانم بشوینىت، دەستكارى نائاگايى و نەستم بكات، گووم دەرخوارد بدا و..

دووبارە زەنگى دەرگە زەنگايەو (....)م بىنى لىستىكى بەدەستەو، ناچارم لاۋلاو و نووسىن و ژوررەكەم بەجى بەيلىم، بەوپەرى بى دەسەلاتىيەو بەرەو رووى (....) تەكانم دا.. (....) بەچكەى بەعسىيانە وتى:

– خوشكى تۆچ كارەيت؟ خانەى جەنابت بەتالە، ئەگەر ناوت لەسەر لىستەكەمان نەبىت كۆمپوتەرەكەمان لە كار دەووستىت.

– من بى كارم، قايرۆسم و ھىچ خانەيەك بەدرۆ پر ناكەمەو.

– ھاھا.. من پىوئىنەم بەرۆتەنەو ھەيە. نايىت زانىارى بەدرۆ و يان بەناتەواو لە خۆمانەو بنووسىن و تۆماریان بكەين، پىنووسەكەتم بەدرۆ، چونكە پىنووسەكەى خۆم لەو مالەى ئەوبەر لە بىر چوو..

گرم گرت و تەقىمەو:

– چۆن پىنووسى خۆمت پى دەبەخشم؟

– دەى كارم زۆرە، پىناسنامەكەتم بۆ بەينە، لە چ نەتەو ھەيەكىت سەر

به چ ئاينىكىت و بارى دارايى و ئابووريتىم بۆ باس بكه و له چ قوتابخانه يه ك خويندنت ته واو كردوو و و و؟

حه په سابووم، نه مزانى چۆن وه لامي ئەم پرسىاره پۆلىسيانە يه بدهمه وه و يه كسه ر به پرسىارىكى ئاسايى وروژاندم و ته شقه له م پى كرد:

- ئەى تۆ چى و كووت ته واو كردوو؟

- دەرچووى به شى ئىنگليزىم..

- تىكايه باسى لىدى ماكبث- م بۆ بكه.

- ببووره بوارم نيبه.

- ئەى ويرانه خاكت خويندوو ته وه؟

- نه خير، رۆمانه؟

ويستم به پرسىارى سووك خانه به تاله كانى لىسته كهى دهستى له بىر به رمه وه، كه چى دهستى بۆ پىنووسه كهى گىرفانم برد و وتى:
- فه رموو..

خهريك بوو بىم به مین و بۆمبا و له ژىر پىيه كانيدا خۆم بته قىنمه وه، خهريك بوو به زلله يه ك بىكه مه مزراحى گه راجه دوورودرژه كهى داىكم كه هه ميشه چوار ئۆتۆمبىلى براكانى تىيدا راده گرى. خۆم گرت و لىسته و پىنووسه كه شم له دهست وه گرت و شىعريكى پۆشكىنم «كه شىركۆ بىكه س كردبووى به كوردى» هه لىبژارد و هه موو خانه به تاله كانىم پى پر كرده وه.

نووسىم

ھیوایەک

هیدی هیدی رۆژانی من تى ئەپەرن
هەر ساتیکیش لە ناو دلى تەنكى مندا
سەد ئەوەندە بۆ کلۆلى خوشەوېستيم گەرە ئەبن
بەلام ناچارم بیدەنگ ئەبم

کەسى نیه کە گوئی لە رازی پر سویم بگری
من هۆن هۆن فرمیسک ئەرپێم

فرمیسک تەنیا هاوڕیمە

دڵنەواييم بداتەوہ

لە ناو ئەو داخەم سوکنایى خوئى ئەبینى

ئەى سەعاتى رۆژگارى ژين!!

تێپەرە.. من.. ھەرگيز ھەرگيز خەفەت بۆ تۆ ناخۆم

برۆ ون بە!! ئەى تارمايى بەد و بيفەر

من نازارى خوشەوېستيم ئەلاوینم

بەلام با ئەو کاتە بمرم

کە ئەوين و خوشەوېستى

لە ناميزى تەمەن دەگرم

پاش ئەوہى خانەکانم بەپارچە شيعرەکە پر کردەوہ، بەکوردى
وشەى "ترحيو" م نووسى و واژووم کرد. (....) دۆش دامما و يەكسەر
پيم وت:

- گوئی مه ده ری هه موومان قهیره بین.

خه ریک بوو بگری، دهستم خسته سه رسانی و هه ردوو کمان بیده نگ بووین. ده موچاوی هه ردوو کمان بوون به ئاوینه ی به کدی، به لام جوگه کانی فرمیسه که کانمان به کدییان نه گرت و نه بوونه روویاریک، رهنگی فرمیسه کی نه و سهوز بوو، رهنگی فرمیسه کی منیش سوور بوو، وهکو بت له شوینی خو ماندا وه ستاین، کلیلی قسه کردنی له گه ل خویدا نه هینا بوو، نه شیتوانی وهکو تووتیه کی به عسی بدوی، زمانی کلیل دراو زمانی منیش رازی نه بوو له نیو ده ریای پیسی زمانی نه ودا گلاو بی، دایکم په تی بیده نگیه که مانی بری و پی و ت:

- فه رموو له سه ره ئه م کورسییه دانیشه.

ئه ویش به بی خوا حافیزی کردن لئیدا و رویشت، زانیم ئیستا دست بو سکی ده بات و نا ئومیدی پر نه بوونی به مندا ل شکستییه کی تری پی ده به خشی، ده زمانی به رامبه ره ئاوینه که راده وهستی و سهیری مه مکه چرچ و بی شیره کانی ده کات، زانیم ده ست ده با بو ناوگه لی و به توور په ییه وه په رده ی کچینی خو ی ده پیشکنی، له وانه شه بیر له وه بکاته وه به تیلکه ی سه دام حوسین و هاو ریکانی خو ی تی بکات. منیش روانیمه نه و ماسییه بچووکه سووره ی که له نیو بتله سپییه که ی سه رمیزی ناخواردنی دایکم که سه مایه کی سو فیانه ی ده کرد، خه ریک بوو زیکر بکه م، گریام بو سه ره سستی ماسییه که، دواپی زانیم که مییه و بو نیره که ی ده گه ری، شهیدا و سه رگه ردا نه، هیلکه کانی قووت ده دات و ورده ورده گیان له ده ست ده دا.

سه ری بتله که م کرده وه و ناوه که یم رژانده نیو کاسه یه کی بو ری دایکمه وه. ماسییه که م ده ره ینا، خه ریک بوو فرپی بده مه سه ر میزه که

و ەكو ئاسايشىكى بەعسى سەيرى جۆرى گياندانى بكم، پەلە پەل مەنجەلەكەى دايكمم پىر كرد له ئاو و ماسىيەكەم فرىدايه ناو مەنجەلەكەوه و يەكسەر رۆحى گەرايهوه ناو جەستەكەى، واى زانى له ناو دەريايى خۆيدايه، ەميشە سەر دەكەوت و خەرىك بوو بەھاوارىك كاسى دەكردم.

من له پىوهنديى نىوان نىر و مئى رۆژەلاتى سەردەرناكەم، پىوهندييهكى ئالۆزه و زمانى ھاوبەشيان ون كردوو، لەشيشيان بەيەكدييهوه نامۆن، خۆيشم خەفەتم بۆ ئەو ەيلكانە دەخوارد كه مانگ له دواى مانگ بىهوو دە مندالدا نمان بەجى دەهيشت و قەت نەبوون بەمندال. ماسىيە سوورەكە چاوهكانى نووقاندهوه، خەونى بەدەريايەكى گەرەترەوه دەبىنى، چوار دەورىشى پىر بوو له ەيلكەى بچووك، چۆن دەريايەكى بۆ دروست بكم؟ ئەى بۆ خۆم؟ چۆن بىرىك ەلەكەنم؟

ەستم كرد له حەزرتى يوسف دەچم و ماسىيەكە ەكو زولەيخا ھاتە بەرچاوم، ەرچەندم كرد ئۆكسجين بۆ ەناسەكانم پەيدا بكم نەمتوانى. بۆنى ئاوهكەى نىو مەنجەلەكەم كرد، ئۆكسجينى ئاوهكە بوونە چەند بلقىك، بلقەكان بەدووھم ئۆكسىدى كاربۆنى كونەكانى لووتما تەقینەوه. ماسىيەكەش له پرخەى خەودا بوو، خەونى بەچەند نىرىكى سىيەوه دەبىنى و لەوانەشە دەستپەريان لەسەر بكات، چونكە ئاوى مەنجەلەكە لىنجتر دەبوو. له كوئۆه رۆوبارى بۆ بەئىنم؟ چۆن رۆوبار له شوئىنى خۆى ەلدەگىرئىت و بۆ شوئىنىكى دى دەگوازئىتەوه؟ رۆوبارىكم ەكو رۆوبارى نىل دەست نەكەوت كه بەپىچەوانەوه بىرات، ئەلۆەنىش قەت شوئىنى خۆى بەجى ناھىلئىت، ماسىيەكانىشى

هه‌میشه ئاوارهن، نامۆن، زاوژی له‌گه‌ڵ ماسیی جیهان ناکهن و یه‌کدیش ناخۆن و میکانی زیاترن له‌ نیره‌کانی. رهنگیشه ماسییه بچوکه‌کان ماسییه‌ گه‌وره‌کان قووت بدن، شه‌وانیش له‌ نیو چاوه‌کانمدا مه‌له‌ ده‌کهن و زۆرجاریش بیلبیله‌ی چاوه‌کانم ده‌کهنه‌ گۆری خۆیان.

جاران راوچییه‌کی سه‌یر بووم، لاسار بووم، هه‌میشه‌ خه‌ریکی راوه‌ماسی بووم و به‌دڵره‌قییه‌وه‌ ماسییه‌کانم ده‌خسته‌ نیو قوتووه‌ ژه‌نگاوییه‌کانم و هه‌میشه‌ من هه‌وینم له‌ دایکم ده‌دزی و به‌قولایی هاوړیکانم «که به‌عانه‌یه‌ک لیم ده‌کړین» ماسیم ده‌گرت و به‌وپه‌ری دانۆشییه‌وه‌ قوتووه‌که‌م ده‌برده‌ مائی، ئه‌مه‌نده‌ دلم به‌راوچییه‌تی خۆم خۆش بوو، خه‌ریک بووم له‌ خۆشی ماسییه‌ ورده‌کانم بال بگرم، زۆرجاریش ئاوی قوتووه‌که‌م ده‌گۆری و که‌م جار ده‌بوومه‌ جه‌للاد..

هه‌ست ده‌که‌م به‌رامبه‌ر به‌و ماسییانه‌ تاوانیکی گه‌وره‌م کردووه‌ و وا هه‌ست ده‌که‌م ئه‌م ماسییه‌ سووره‌ تۆله‌ی ئه‌وانم لی ده‌کاته‌وه‌، ملی خه‌ونه‌کانم به‌ده‌زوه‌ نایلۆنه‌کانی قولابه‌کانم جه‌ر دها، وا خه‌ریکه‌ خۆم ده‌بمه‌ ماسی، که‌م شه‌و ئه‌م ماسییه‌م لی ده‌بی به‌مۆته‌که‌ و خه‌وم لی حه‌رام ده‌کات. دایکم له‌په‌ر ته‌قییه‌وه‌ و نه‌راندی:

– مندالی یاری به‌ماسی ده‌که‌یت و مه‌نجه‌له‌که‌م پیس ده‌که‌ی، له‌ مندالی‌تدا که‌م راوه‌ ماسیت کردووه‌؟

خه‌ریک بوو پیی بلیم:

– ئیستا که‌ش راوی خه‌می ماسی ده‌که‌م.

که‌چی له‌په‌ر بیده‌نگ بووم و مه‌نجه‌له‌که‌م شوورد و ماسییه‌ سووره‌که‌م

گەراندەوہ بۆ ناو بئەلەکە و ئاوی تازەم تۆ کرد.

بوو بەشەو، مائاواييم لە خەونی خۆم و ماسییە سوورەکە کرد و
(....) مرد. رادیۆ رەشەکەشم لە خۆیەوہ قسەى کرد و وتی:

– بەداخەوہ ئێرە بووہتە گۆرەپانی سیخوورەکان، ئیمە فێرین
ہەمیشە خەونی رەسەنى خۆمان لەدەست بەدەین، قەت ئارام ناگرین..

و..

کوژاندمەوہ و نەمزانی باسی چ شوین و نیشتمانیک دەکات، وشەى
ئارام شلەژاندمى، چەندین ساڵە بەدوايدا دەگەریم، نازانم خۆى لە
کوئى شار دووہتەوہ، خۆزگە دەریایەک بوایە هیچ نەبى لە کەناریدا
چاوہرپى مردنى دەکرد، خۆزگە رووباریک بوایە تۆرم ھەلەدا و
ھیلکەى ھەموو ماسییەکانم دەگرت بۆ ئەوہى ماسییە گورەکان
ماسییە وردەکان نەخۆن، خۆزگە شەویک بوایە بەنوسین سپیم
بکرادایەتەوہ، خۆزگە بیریک بوایە ھەرچى بئۆمۆمیدیم ھەیە تیددا
زیندەبەچالم بکرادایە، خۆزگە ئاسمان ببوایە ھەموو کۆترەکانى
تەمەنم بۆ بکردنایە بەئەستیرە. ئای لەم شەوہ سامناک و ترسناکە،
نازانم سەرىنى کۆ بۆ ئەم سەرە قورسەم بەکار بەیتنم.

وا خەریکم ئاوینەى تەمەنم وردوخاش دەکەم، با پارچەکانى
ئاوینەکە باسى یادەکانم بکەن، جگەرەشم نەماوہ، دایکیشم ئەگەر
مردم جلەکانم بەسەر چەند قەیرەیکدا دا بەش دەکات، ئەو ماکیازەى
کە خۆمى پى ھەلەخەلەتینم فری دەداتە ناو تەنەکەى خۆلەوہ. با
ئەمشەو دەستەکانم لەسەر ئاگرى ئاوارەبى و تەنیاييم گەرم بکەمەوہ..
ئا ماکیازەکانم.. دەموچاوى کۆى پى سواغ بەدەم؟ کەس! ئای لەم
ھەرە سکیرانەى کە ژوورەکەمى تەنیوہ، وا خەریکن دەنیشنەوہ و

زهویی ژووره كه م تهخت دهكهن. خو ناتوانم سواری پشتی هه وریکی رهش بم و بال بگرم، بو كووی بال بگرم؟ بو لای شهیتانیك؟ شهیتانه كان نیشمانیان داگیر کردوو و هه تاكو هه وشه ی غه وسیش پره له سیخور و ئەندامانی موخابه راتی سه دام، كهس بو ی نییه جی نیشتمان له دلما بگری.

هه دلێك و پارچه یهك له نیشتمانی تیدا یه، سه رینه كه شم تا قه تی چوو و فرمی سكه كانم نامژێ و خه ونه په لكه زێرینه ئاسا كانم بو دهكات هه مۆته كه، هه هه موومان بی لانه ین، نیشتمانیس وه كو تو پێکی تو راو بی ناز كه وتوو و كهس شه قی تی هه ل نادات، رازی نییه ببیته نیچیری تو ره كان، به ملیون چه قو برینداره، ئای له و په یكه ره له خو یه وه قورمیش ده كری و ده می ده بیته ته له ی ته قیو، به درو ماچی لیوی كانیان دهكات و ئاوه سازگار ه كانیان به تفتیکی ژهه راوی پیس دهكات، تا دی ئاوی كانییه كانمان ژهه راوی ده بن، ترۆپکی شاخه كانیش له هه تاو تو راون، دۆله كانیش پرن له پیلانی خیا نه تكاره كان. ئای له میلی سه عاتی ئه و شه وه ئەژدیها یه، كه خه ریکه ساته كانی بوونم ده ژمیری. دۆله كان بوون به زیلدان، تو بلێی ده ریای ئیجه بتوانی خو ی راگری و نه هه نگه كانی قوونم نه دن؟ نه بمه ژه میکی ماسی توركه كان.

ماسی تورك و كورد نازانی، ده ریای ئیجه بووه ته ئارامگه ی كوردان، هه هه موویان به روکی نیشتمانیان به ردا وه، سینگم بووه ته فرۆكه خانه، كی ده یه وی كوچ بكات با له سه ر دل م بنیشیته وه، منیش هه میشه سهیری سیبهره وه نه وشه یییه كه ی خو م ده كه م، چا وه كانم بو ئاسمانیکی سوور هه لده برم و ئەگه ر به دهستی من بی په له هه وره كان ده دوورمه یه كدییه وه فوویان تی ده كه م بو ئەوه ی ببنه بالۆن و هه لفرن.

باران نم نم دەباریتە سەر بیابانیکى رهشى بى سنوور، قزیشم دەبیتە پەرژینیکى سپى، نینۆکه کانم دەچەقنە نیو جەرگى ژيانیکى بى زەمینە و دیوار. کاتژمیری گەردوون هانم دەدا پەلەپەل هەنگاو بنیم و تەماشای دووریانی ریتگەکان بکەم کەچی لە بەرچاوم خیرا ون دەبن، ریتگەکان دەبنە ئاسمان و ئاسمانیش دەبیتە زەوی، بارانەکه رهش دەبیتەوه و بەرەنگە قەترانییهکەى چاوه کزەکانم دەریژى، بەبى ئەوهى سەیرى بەردەکان بکەم دوو هەنگاو بۆ دواوه دەنیم، ئەم ژوورەم وا خەریکه پر دەبى لە ئەژدیهای مەيوو و وشکەه لاتوو، رۆژەکانیشم واتە رابردووم تەلاقى رۆزانی داها تووم دەدەن.

پردیكى زيرين يان پەیکەریكى نامۆ لە بربرەى پشتى مرۆفەکانى سەرزەمین دروست بکەم؟. چیمە؟ چى دەلیم؟ ئەوه نییه یەکه یەکه دەلۆپە فرمیسکە تینووکانم لە مشتەمدا کۆ دەکەمەوه و بەدەزوى نامۆییم دەیانەهۆنمەوه، دەیانکەمە ملوانکەیهک، ملوانکەیهکى مروارى، دەلۆپە رەنگى مروارییهکانى خۆلەمیشین، وا خەریکم بەچەقۆی رۆق سەبەرم پارچە پارچە دەکەم، مندالم نییه، با سەبەرم زۆر بى، با پارچەکان پیشم بکەون و بۆیان تیر تیر بگریم، یاساکان لە زیو دەچن، مۆدیلى یاسای زيرين نەماوه، بارانیش هەروەکو دەنووکى هەلۆپەک بەتوندی لە دەرگە و شووشەى پەنجەرەکەم دەدا.

دایکم خەریکه مووه سپییهکانى سەرم دەریسى. دەبى باجى هەموو شتیک بەم، دەترسم خۆم بەرامبەر بەتابلۆی سەر دیواری ژوورەکەم دانیشم و ئەویش تف لە رووم بکات، دیواری ژوورەکەم پرە لە هۆنراوهى سەیر سەیر، نازانم کى پیش من لەم ژوورەدا بووه و بەچەقۆ رووی دیوارەکەى رووشاندوو، چ رسته و بیریکیان بخەمە

سەر، نازانم! ناچارم بەزمانم خوینی برینی لەپی دەستی چەپم بلیسمەو، یان من یان ئەم دیوارە بێ کەس و رەنگە، یان من یان ئەو دوورگە بێ بەندەرە، یان من یان ئەو شاخە تالە، گر دەگرم و دەترسم لە ژێر پەحمەتی ئەم بارانە رەشەدا بتویمەو شۆستەکان میوانداریی هەنگاوە قورسەکان دەکەن، گۆپی شەقامەکانیش تاریکی بۆ دەکەنەو، رووباری ئەلوانیش وا خەریکە ملی بۆ ئاسمان بەرز دەکاتەو، خەریک بوو بفری و بۆ دوو بەل دەگەرا بۆ ئەوێ لە ئاسوودەییەکی بێ چوارچێوەدا و لەگەڵ کۆترە رەشەکاندا کۆچ بکات.

هەلۆی باران و پەلە هەورە رەشەکەمی نیو کەلەهێ سەرم شەر بەخەونەکانم دەفرۆشن. ناچار بووم تۆپەلە وشە بئاخنمە نیو گۆییە کۆنەکانمەو. بەلێ، گۆیی کۆن و نوێ هەیە. بەتایبەتی منیکی ئازەل شەش گۆیم هەیە، بەهەر گۆییەک هەواییک دەبیستم، گۆییەکم تازە هەوایی پۆتینم بۆ شی دەکاتەو، گۆیی دووهم خۆی بۆ هەواییەکانی ئیسرائیل قوت کردوو، بەکورتی گۆییە کارەباییەکانم پیشوازی لە هەواییەکانی گەردوون دەکەن. بەدەستی دایکم بێ بە بەنەخوینەکەمی هەواییەکان قومات دەکات، منیش هەر ئیستا کفن بۆ مەلۆتکە و چۆلەکەکانی ژیان دەدورم. لایەکی ئەم دۆلابەم دەکەمە تاتەشۆر و لایەکی دیش دەکەمە دارمەیت، نامرم، بەلام خەون بەمردنەو دەبینم.

وا دیارە دایکم کفنەکەمی بەقەد سەر و شان و پێ و ملمدا دووریو. گۆرەکەشم دوو سەنتیمەتر لە قەوارەمی لەشم قوولتەر.. دەزانم و پێنە ناکەم و هەر لەو رۆژەوێی کە لە دایک بووم خەونم بەمردنیکی واوە بینیو. با دوو هەنگاو بنیم، ئاخ، پارچە شووشەییەک چەقییە ناو بنی

پىم و خويىنەكەم وا خەرىكە تىكەلى باران دەبى، وا خەرىكە خۆشم دەبمە بەردىكى قورس و لە بنى پردە بەردىنىيەكە و مەگەر راوچىيەكانى ئەلۆن بەتايىبەتى لە كاتى مىزكردنىياندا بىمۆزىنەو. خۆيشم كاتى كە بەسەر پردەكەدا دەرۆم، ئەملاو ئەولاي عەباسى ناناوا ماچ دەكەم، هەست دەكەم مردووەكانى "پاشا كۆپرى" بەدەنگىكى خەماويىيەو فاتیحام بۆ دەخوین. هەروەها نوێژكەرەكانى مزگەوتى "حەسەن عەلىوهر" یش تەرمەكەم هەلدەگرن، منیش ئەمبەر خانەقى و ئەويەر خانەقى دەكەم. بوومەتە ئاو رۆشكەرەى شار، دەنگى مەلای مزگەوتى "ئەلحوسەينىيە" ش دەگاتە "قوم" و "نەجەف"، كى دەتوانى مەلا بىدەنگ بكات؟ نامۆيى خويىنم يان ژىيە ژەنگاويىيەكانى قورگم؟

لە خانەقىدا وشەكانم دەبنە هەزارەها شانەى خويىن، تەلە موويەكى سەرىشم لايەلايە بۆ ژىيەكانى دلە مردووەكەم دەكات، لىوەكانىشم لە نيوان بارانى ماچەكاندا وا خەرىكن دەمە ئەشكەوت ئاساكەم دەكەنە بەهەشت، هەنگوینى زمانىشم هەرچى تالى ئەم زەمە جەنجالە هەيە شيرىنى دەكات.. ئاي لەو چركەساتانەى لە نيوان كوردنەو و داخستنەوەى دەرگەى دلدا رۆحم بۆى دەبىتە چەند پرىشكىكى كرىستالى، هەول دەدەم بەپەنجەكانم چەپكى تىشك كۆ بكەمەو وەكو گەردانە سىنگە گۆرستانەكەمى پى برازىنمەو، بەلام رۆح هەلدەفرى و بۆ ئاسمانىك دەگەرئى كە تەنيا گوئى بۆ گروگالى خواوهند و قورى دەستكرد رادەگرئى و منیش پەيكەرئى بۆ لۆتىيەكانى كوردستان دروست دەكەم.

نە من دەبمە شەيتان و نە خانەقى دەبىتە فرىشتە بۆ ئەوەى

سەرتاسەرى تەمەنم لە دەریای مەلانیدا بۆخەنکەین و نوقم بۆین، لە خانەقیدا پێکەنین و گریانم تێکەڵی خەونیکی ھەمیشەیی لاپەرەکانی ژێر دەستم دەبن، نە پێنوووس بۆ خۆین دەنووسی و نە لاپەرە بۆ گرگرتن خۆینی وشە دەمژێ. چوارچێوەی ئازادیم لە خانەقیندا کە لەبچەییە و نایگۆرمەو بەژوانیکی ئەرخەوانی، بۆیە رەگ و ریشەیی چەندین درەختم لە دڵدا سووتاند. سەری چەندین کۆترم بری، لق و پۆیی چەندین چیرۆکم سووتاند، دەبم بەچوار تارمایی، بۆنی یەك کۆلیرە دەکەم. "ئەو" یشم لێ دەبیتە بەردەکەیی سیزیف، بەرەو بەرزترین ئەستێرە ھەلدەفرین و وشەکانم دەبنە نۆتە و لە ناو دڵمدا دەبنە گۆرانی و لە قوولایی بیری قوتابخانەیی خانەقینی کچان سکالاکانم دەشارمەو، کۆتری رەشی نامۆیی زەمانم لێ دەبیتە عزرائیل، نازانی لە چ گۆرێکدا و لەگەڵ کێدا جەستەم و پێنوووسەکەم بەیەکەو زیندەبەچال بکات، شار دەلی:

- گۆرستانم زۆرە.

بەگۆرستانی پاشا کۆپری دەلیم:

- دەبۆ ببیتە گۆرستانی شەھیدەکان، جۆی منیش لە لای تۆدا نابیتەو، چونکە من عاشقم، مردوووەکانت نەفرەتم لێ دەکەن، کەچی لەوانیش شەھیدترم.

کۆ تاوانبارە؟ گریی روحەکان ناکرێنەو، کۆ تۆرەکانی غەیب و ئایندە دەچن؟ ماشینی ئایندەبیینم لە ناو دڵمدا، لەسەر کارەبای خۆینم کار دەکات، دە سالی داھاتووومان دەخوینیتەو، نیوچەوانی ئاوینەییەک وەکو پەردەیی ئینتەرنێت دیتە بەرچاو، لە نووکەو دەپەرە مینرێژەکان دەخوینمەو پیتەکان گوللەن، وشەکان چەقۆ و خەنجەرن،

چاۋەكانم دەكەمەۋە و پەردەى ماشىنەكە قووت دەدەم، ئەو تاقە ئامپىرىكە بۇ تىگەيشتنى چۆنىەتى چىنەۋەى دەزۋە سىحراۋىيەكان، بەداخەۋە گرىكان كۆپىن، كەس ناتوانى بىيانكاتەۋە ماشىنى دلم نەبى. من بەنىنۆكە تىژەكان كە ۋەكو نوۋكى دەرزى تىژن، دەتوانم ئەۋ گرى كۆپرانە بكەمەۋە.. رادىۋ رەشەكەم بۇ دىۋارەكان ھەۋال پەخش دەكات، شەۋەكەشم زۆر تارىكە، روو لە مردنىكى گەۋرە دەكەم.

تراژىدىيەى ئەمىرۆ دەبىتە كۆمىدىيەى سبەينى، كاتى كە وشە فرۆشرا دلى من ۋەستا، بۆيە ئىستا بەھۆى ئەۋ ماشىنەۋە من ژياوم، ۋا خەرىكە لەگەل جىروجانەۋەردا يەكسان دەبم، ناشزانم چى لە خەۋنەكانى مېروۋلە ۋ مۆرانەى نىۋ نووسىنەكانم بكەم، چۆن ئەۋ خەۋنەكانى ۋەدى بەينم؟ بوومەتە بوورغوى دەزگا قەھپەخانەكانى سەدام حوسىن، ماين ۋ ھىستەر لە يەكدى جيا ناكامەۋە، ئاى لە قەۋارە ۋ سەنگى ئەۋ نووسەرە ھەلپەرستانە. كە پاسپورتىان لە گىرفانىاندایە ۋ بەرگەز بىيانىن، ھەست دەكەم ئا ھەر ئەم ساتە ژوورەكەم ۋەكو ھەلەبجە كىمىاباران دەكرى، خاپوور دەبى، دەبىتە دوا گۆرم.

لە ھەموو شوپىنىكدا من گۆرپىكى تايبەتىم ھەيە، زۆر جار شى گۆرەكان ھەروەكو كوردستان سنوورداش دەكرىنەۋە، ھەر ئىستاش ئا لەم ساتەدا لەسەر لەپى دەستى شەيتان ھەلەكەسەمامە، مەيموونم، بۇ نا، لە نىۋ تاي تەرازوۋىيەكى ۋەھمىدا ھەموو شەۋى دىل ۋ مېشكەم لە تىشكىكى تايبەتى دەدرى، جەستەم دەكاتە سەد كىلوگرام، چونكە ھەر دلۆپەيەكى خوينم، مېنىكە، تا دى قەۋارەى بىئومىدېم گەۋرە دەبى، ۋەكو سەگەكانى ئەۋروپا تەۋقىك لە مەمدايە، سىبەرم پەلكىشم

دهكات، رقم له و قايش و ئەلقانەيه، تا دوینیش من ئەلقەيهه کی ژهنگاوی بووم له نیو زنجیریکی دووردریژدا.

حالی حازر کۆچکردوو هکان یان ئەوانه ی له سێداره دراون و قنگیان ملیار بتلی خورادوو له ژیر گلدان، تا ئەوانه ی که هیشتا له بهندیخانه دان، پهنج بیوه و هه ناسه ساردن. مه ی بووین، شوانه کانیشمان درۆیان بۆ ده کردین. شوانه کان سواری فرۆکه بوون، وهکو هه زار گوێز وردوخاش کراین و کاکله کانمان خوران، هه ره هه موومان ناخینرا بووینه نیو تۆپکی گه وره و پان و به رینه وه، بۆنی قنگی یه کدیمان ده کرد، بواری ده رباز بوونمان نه بوو، نیشتمانیش بووکیکی برینداره، هه میسه برینداره، خه ونه کانمان بوو بوونه تارا که ی و ئاوازه کانمان بوو بوونه که زییه کانی، ئیستاش نازانم کی که زیی نیشتمان هه برپاوه که م شان ه ده کات؟

قهت له ورینه کردن و خو خوار دنه وه تیر نابم. سکالا بۆ چ په یکه ریک بکه م؟ هه ست ده که م شاخه کانی ناو جه رگم ئیفلیح بوون، سێبه ره کانیان بوونه ته گو رستانی جروجانه وه ر، ئەوه ی ماوه ته نیا ناشتنی ئەم سی په نجه یه یه که ئەم دیرانه له سه ره ئەم لاپه ره رووره شان ه تۆمار ده که ن، جانتا کانت بۆ کو ی به رم؟ پرن له نووسینی نیوداش، هه ندی لاپه ره به رگه ی هیچ جو ره کاره ساتیک ناگرن، گه لای وشه کانم وه ریون و گو له کانیان ژاکاون، ئەلبوو مه که شم بۆنی نه وتی لی دئ، وا خه ریکم سه یری وینه کۆنه کانم ده که م، چه زیش نا که م میژوو یان بز انم، له م ساته شوومه دا میژوو بووه ته تنۆکیکی نه وت، وهکو جیوه داده به زئ، با پیش ئەوه ی خو م بکو ژم تفیکی خه ست له زهوی و ئاسمان و وشه بکه م.

دەمم لە دەمی بۆق دەچێ، با بتمرینم، با بەرد و دار و خۆل و لم و درەختەکان ھەراسان بکەن. ئەم رستانەش ئەگەر بۆ کەریک و ماکەریک بخوینمەو ھەبە دەلێن:

- ورەى دابەزیوہ .

ئای لەو کەریتی و ماکەریتیە . ژوورە سەر لیشیواو ھەم باویشک دەدا قاچە مەستەکانیشم سەرخۆش بوون، پەنجەرەکان لە خۆیانەو ھەداخەرین، پەردە رەشەکان بۆ بەختی رەشی خۆیان دەگرین، نیشتمان مەمکە توند و تۆلەکانمی سیس کرد، وەکو دوو گەلای زەرد نووساوەتە قەد سینگمەو، پارچەکانی ئاوینەکەم ھاواریان لێ ھەلدەستی. وا منیش لە دوورەو ھەو گوی بۆ و پینەکانی (....) دەگرم. و پینەکانمان بێ سوود نین، ئەگەر تۆمار بکرین لە دەرگەى پشتمەو دەچنە ناو مێژوو، مێژوو؟ ھاھاھا! "با" کەى ئەمشەو نەزۆکە، ھەوآلەکانم ناگەییەنیتە ئەستیرەکان کە لە شیر براونەتەو ھەب جۆرە ئاسمانیکیان بەدل نییە.

کرمی گۆرە تازەکانیشم بێ ناز کەوتوون رۆلکیشم نییە ببیتە درەختی ژیانم، سێبەری ئەلبوومەکەم دزراو، تارا کەشم بوو تە خۆلەمیش، ناویرم کاتژمیری دلە و ھستاو و بیدەنگ و مردوو ھەم قورمیش بکەم، تۆ بلی نووزەى فینکی نیو زیندیق بگاتە ئاسمان؟ کام ئاسمان، ئەو ئاسمانە شیتەى کە لە ھیچ شیتخانەى کدا جیی نابیتەو، کە ھەزار دەرزیی فالیۆم ئارام نابەخشیتە مانگ و ئەستیرەکانی، کە ھەمیشە بووم بەگالەتە جاریان و چەقەنەم بۆ لێ دەدەن و منیش نە شانم ھەبە بای دەم و نە سکم ھەبە و نە قاچم ھەبە ھەلپە پکیان بۆ بکەم.

هه‌ی هاوار له ياخييونم، هه‌ی هاوار له‌م شه‌وه مارئاسايه، هه‌ز ده‌که‌م له سیداره بدریم، خو‌شه، میژوو له ژیر قاچه‌کانمدا شیوه‌ن ده‌کات، بووکه‌شووشه‌کان بۆم ده‌گرین، نووسینه‌کانم هه‌لاجی ده‌گرین، کفنه‌که‌م لێ ده‌بیته جلی بووکیتی، پینووسه‌که‌م له مۆزه‌خانه‌ی نائومی‌دیدا ده‌پاریزری، دره‌ختی چیرۆکه‌کانیشم له خو‌یه‌وه گر ده‌گرێ، چی بنۆشم؟ ژهر سو‌قرا‌تی زیندوو کرده‌وه، ورینه‌کانی منیش ریسوام ده‌که‌نه‌وه، ده‌ریای فرمی‌سکه‌کانیشم بێ که‌نار ده‌بن.

با جگه‌ره‌یه‌ک بکیشم. بۆچی نا‌بم به‌جگه‌ره؟ بۆچی خو‌ینم نا‌بیته مه‌ی؟ چیمه؟ با ئەم که‌نتۆره که بووه‌ته دارمه‌یتی رۆمانه‌کانم بیکه‌مه دارمه‌یتی جه‌سته پووکه‌که‌م، با له سه‌ره‌تا‌دا له پیستم ده‌رچم، من کیم؟ من ئە‌حلام مه‌نسور، چیم ده‌وئ؟ نا‌زانم.

با ده‌رگه‌کانی ئە‌م دارمه‌يته‌ی رۆمانه‌کانم بکه‌مه‌وه، بزانی چ‌ه‌ند رۆمانی مردووی تیدا‌یه، زۆرن، چیان لێ بکه‌م، با بیانسووتینم ئنجا ده‌لین:

- دۆر ده‌کات، هیچی نه‌بووه، بۆیان نووسیوه.

ده‌ی هه‌رچی ده‌لین با بیلین من که‌ی گویم داوه‌ته ئه‌وان، ئه‌وان کین؟ هاو‌ریکانم، دوژمنه‌کانم؟ با سه‌رم بخه‌مه ناو هه‌ردوو ده‌ستمه‌وه، سه‌رم زۆر قورسه، قورس قورس و بووه‌ته به‌رد. بۆچی سیزیف سه‌رم له ملام و له شاننه‌کانم جیا ناکاته‌وه؟ با سه‌رم هه‌لگرێ و روو له ترۆپکی شاخی بیده‌نگی بکات، سه‌رم سه‌خته ناته‌قیته‌وه، سه‌ریکی زۆلم هه‌یه، هه‌موو شتیکی به‌سه‌نتیمه‌تره، هه‌روه‌کو پیاوانه‌ی ئە‌وروپاییه‌کان. سه‌رم نه‌ ئاگر ده‌گرێ و نه‌ ده‌تووته‌وه و نه‌ ده‌مری، هه‌میشه له‌ کوچکردنایه، هه‌ر له سو‌قرا‌ته‌وه تا‌کو جاک دریدا،

سنوورداشى دەكەنەو، كەچى بى پاسبورت سەر لە ھەموو شارەكانى جىھان دەدا، ئەمشەو نازانم بۆچى كۆچ ناكات، ئەم ژوورەى كردووتە گۆر و ئىستگا، بەتايبەتى ئەمشەو، ناویرم تەلەفون بۆ ھاورى دوژمنەكانم بکەم، سەرم بۆ شەر دەخورى، ئەى بۆ نەچمە خوارەو و مین نەكەمە ناو گولدان و ئىنجانەكانى دايكەمەو، خۆ سەرم دەبىرى، وەكو بووكەشووشە دەستەكانم لە شانەكانم جيا دەكاتەو، ھەرەھا سەرم، دوايى قاچەكانىشم.

با دەستپەرى لەسەر شەيتان بکەم، نا نا نە مندالدام ھەيە و نە ويستم دەجوولئى، ھەستيشم وەكو بەفرە، نەستيشم خەلووزى ھارداو، ئاويشم خۆلەميشە، با لەگەل سەرم و پینووسەكەم قسە بکەم، ئەم دووانە ھەميشە ئەمبولانس بوون، بەلام ئەمشەو وا ديارە فريام ناکەون، با لال و كەر و كویر بى، با زمانم ئيفليج بى، با پووناكى چاوم تاريك بى، با شيت بى، با برۆمە دەرەو و تەقە بکەم، ئاخر رەشاش و كلاشينكوفم نيیە، پرم يان ئيفلاسم كردووە؟ شيتم ياخۆ ئاقلم؟ ئەم ژوورە سورىاليیە مەگەر شەيتان رىكى بخت، خواش قبوول ناكات بگريم، ئەزموونەكانم وەكو مشك تەراتين دەكەن، فرميسكەكانىشم وەكو ھەلمات بەر دەبنەو سەر زەوى، با ھەلماتينيان پى بکەم، خۆ ياريیەكى خۆشە، با گولئى خەمەكانىشم بۆن بکەم، بۆ ئەوئى فرميسكەكانم زۆر بن، باشە ئەى ئەم ھەموو ھەلماتە زۆرە، چيان لى بکەم، كى ياريى ھەلماتينم لەگەل دەكات؟

نا نا يارى ناکەم، با دابەزمە خوارەو و بچمە باخچەكەمەو، پەنجەكانم لە خاكدا دەروينم، رەگ و ريشەيان لى دەبى، دەبنە پووەك، دەبنە گەلا و لق و گول، گولئى رەش، وا ديارە خړۆكەكانى خوينەكەم

دهيانهوى بېنه مۆرانه و ئيسقاننهكانم بخۆن، يا داوهشيم يا وشهيهك بكمه فيشهك و خۆم بكوژم، له كوويى خۆمى بدهم، له كاتيكددا كه من مردووم، سهبردراوم، هاوريكانم له مالهوهن خهريكي خواردنهوهن، منيش خۆم دهخۆمهوه، جياوازي نيوان من و ئەوان زۆر زۆره، رقيان له منه، كهيفى خويانه ئەوان بهربادن دلان له ناو چلكاوى سياسهتدا گلاو بوون.

باوى خۆفرۆشتن و خۆكرين نهماوه، سوڤيهت پرووخوا، وا خهريكه مۆرانهى سهرمايهدارى پارچه پارچه دهكات، گهوجهكان وا دهزانن پرووخواوم، من نه پرووخواوم، من سكالآ دهكهم، بۆ ديوارهكان و پرينه دهكهم، كتيبهكانم بۆم دهگرين و دهمهويت له وشهكانم فهرههنگيك بۆ روانينم بكيشم، من بهختهوهرم چونكه خۆم نه دۆراندوو، خهفتهيش بۆ خۆم دهخۆم، بيدههنگيشم جوړيكه له گووخواردن، شهيتانيكي لالم، وا خهريكم دلى خۆم دهدهمهوه، تۆره تازهكه راوم دهنى، تۆريكي رهشه بهپچهوانهى تۆره پهنگاورهنگهكانهوه، كه ههميشه تتياندا نيچيريكي ئيفليج بووم، كلکم دريژ دهبوو و چاوهكانم وهكو چاوى گورگ تيژ دهبوون و ههروههاش نينوکهكانم دژى راوچييهكان تيژ دهكردهوه، تاقهتم نهبوو، گووى بۆ درۆكانيان شل بكمه، تا دههات بۆنى دهزووى تۆرهكانم دهکرد، خو بواريان نهدهدامى خۆم دهرباز بكمه. كلک و گوويان دهبريم و ناچار دهبووم بهرگرى له خۆم بكمه بهرگه بگرم و نهگریم، راوچييهكان زۆر بوون زۆر، بهكهلهپچه دهستهكانميان دهبهست و قاچهكانميان بهميز دهشۆردهوه.

من ههميشه فيرم پرووبه پرووى مهينهتتييهكان بيمهوه، خۆمم نهدهدۆراند، بهلام بهرهههستيم كه م بوو، بۆچى؟ نازانم! خو شيرواييم

خراپ بوو، سەريان دەخستەمە سەر كەنارى پووبارەكان و بەچەقۆيەكى تىژ سەريان لە شانەكانم جيا دەكردهوه، بۆيە ھەميشە بى سەر و ھەنگاوم، چاوەكانم راھاتبوون بفرنە ئاسمان، بەدواى خۆردا دەگەران، تا دەياندۆزيبهوه، ئەويش كوڤرى دەكردن. من بۆ كۆ قسە دەكەم؟ بۆچى وەكو ئافرەتى كورد لە دەستى رۆژگار خۆم ناسووتينم؟ نا نا.. بتلئى حەب قووت دەدەم و بەھيمنى گيان دەدەم، چيم كردووه؟ كۆم كوشتووه. مالى كۆم كاول كردووه؟ دووكان و بازارى كۆم بريوه؟ كەس.

خۆزگە ئىستا سۆرين كير كىگارد زىندوو دەبووهوه، ئەو بەفەلسەفەكەى باوھشەنم دەكات و منيش خۆم بۆ كامۆ ھەلگرتووه، كامۆ پياويكى جوانە، كورد پياوى جوانى نيبە، كورد قنكى بريندارى ھەيە، من منم، ھەلپەرسەت و خۆپەرسەت نيم، لە ناو دۆزەخى نيشتمانپەروریدا بووم بەخۆلەميش، با سەيرىكى گەلاكانى لاوڵاوەكە بكەم و بيانلاوينمەوه، بگريم، بگرين، شيوەن بكەم، شيوەنم لەگەڵ بكەن.

دار لاوڵاوەكەم كوشت، ھەر ئىستا رۆحەكەى دەمخنكىنيت، گەمارۆم دەدا، دەئاليتە مل و قەد و بالام، لقە نەرمەكانى دەبنە مار و گوريس، ئاى من بۆچى ئەم لاوڵاوەم كوشت؟ گەلاكانى ناھەقيان نيبە تەم لى بكەن، لە كووى بينيژم؟ تا لە بەرچاومدا نەمىنى. لاوڵاوە سەوزەكە، فرىم داى، سەرم بریت، مەگرى، با جارىكيش من ببمە جەللاد نابى؟ تۆ گولت نەبوو، منيش فىرى گولم لە يەخەمى بدەم، تۆ ھەميشە عاشق بوويت و عەشقىشت نەسوابوو، قەت نەدەگرىاى بۆ من، دەترانى بوومەتە بنىشتە خۆشەى ناو دەمە بۆگەنەكان، كەچى

گه لاكانت مات بوويون، شوږشيان بهرپا نه ده كړد، رووبه پرووی گه وره ترين زريان و ناسبه تال ده و ستم، كه چي تو هميشه بهرام بهر به هه واله كان كه مته رخه م بوويت، ناي له تو و له گه لاكانت، تا ده هات هه موو په نجه ركه ت داگير ده كړد، ناخر له چ كوني كه وه سه يري به رزم بگردايه و له چ كه ليني كه وه ده مه بلدوزه رييه كه م جنپوي ره وانه بگردايه؟

خه مه كانم نه ده كړده ئوكسجين، نه مشه و له نه سپيكي توپيو ده چي، من يو كي قسه بكه م، بمری ناتنيژم، برو بال بگره، خوت زينده به چال بكه، من نامه وي كه س گوي بو زينده خه ونه كانم شل بكات، نه مشه و باوه شم چول و به تاله. ناخر چي و كي له ناميز بگرم؟ با ده فته ره نه ستوره كانم بكه مه سه رين، به لام به چي خوم داپوشم؟ به دوو كه لي جگره! يان به گه لا زرده سيسه و هريوه كاني تو؟

شه منده فهري زه و اج به په له و به خيرا يي غاري دا و فرياي نه كه وتم، من خي زان بو كي دروست بكه م؟ نا نا.. قهت چاوه رپي هيچ سوارچاكيك ناكه م ناخر ده درو بو بكه م، ديواره كان بوون به نايته. ناخم ده خوينا نه وه، هانم ده دن له بازا ري ره شدا خوم بفروشم، نا نا من نه حلام مه نسوورم، پلنگيكي بريندارم، شيريكي به هيژم، تينوومه، له كاترمير هه شتي به يانييه وه تا ئيستا من هه ر وپينه ده كه م و هه ول ده دم فرميسكه كانم بكه مه ناورينگ و شه ونمي گيا وشكه كان. نه ي بو ناي شوو بكه م به دره خت يان به نه ستيره يه ك، نه گه ر شوو بكه م به هه تاو ده مسووتيني، نه گه ر شوو بكه م به مانگ خيانه تم لي ده كات، نه گه ر شوو بكه م به نه سپ به كلكه كه ي جه ستم په لكيش ده كات، ناخر شوو به چ جانه و هريك بكه م، راسته قهيره يي ناخوشه، مردنه، به لام

بەلایەکی وەکو من شوو بە کی؟!..

نا نا، بۆچی بەلام؟ مرۆفیککی ھەست ناسکم، مرۆفیککی دال گەورەم، بەلام لەشم تەختەییە، ئیدی بەرگەیی بزماری و چاکوچی کەس ناگرم، ئەمشەو، وا دیارە شوو بەپینووسە کەم دەکەم، یان شوو بەجگەرە کەیی نیو پەنجەکانم دەکەم، جگەرە باشە یان پینووس؟ ھیچ کامیان، یەکیکیان مەرە کەبی تەواو دەبی و ئەوی دیش تیتنە کەیی، دوایی دوو کەل لە ھەموو کونەکانمەو دەردەچی یان مەرە کەب لە منداڵدانی مەو دیتە دەری، رەنگی سانتییە کەیی ناوگەلم لە باتی خوین و رەنگی سوور رەش ھەلدەگەرئ.

ئاخ، خۆ من تا ئیستا "بوون و نەبوون" ی زۆر درۆژنم، با ئەمشەو لە پێستی خۆم دەرچم، با ناگر بەردەمە کتیبەکانی ئیریک فرۆم، ولیەم رایش، گرپرەم دئ، بووم بەتەنوو، بەفرن، بەئاگردان، بەدۆزەخ، پلە پلە گەرما ییە کەم سەر دەکەوی، خوینم دەکوئ، تف لە کی بکەم؟ با لە نووسەرانی ھەفتاکانە دەستی پئ بکەم، خۆ ھەمووشیان ھاویرمەن و من ھەرە بچوو کە یانم. مەحموود زامدار وتەنی: "غبا - ی مطلق" یان ھەییە، راست دەکات، ئەوان رانن، ئەیی کی شوانیانە؟ باسەری شوانە کە یان بپریم، گونیشم نییە وەکو ئەوان شانازیان پتووە بکەم، ھەموویان رقیان لیمە، مۆتە کەن، ناشمرن، ھەر یەکیکیکیان خۆی بە جیمس جۆیس ناگۆریتەو، شەو و روژ خەریکی بوختانکردن، خەریکی ماستا وکردن، خەریکی دووفاقین، نازانن گریان و ژان، مانایان چییە.

پۆجی گارۆدیش ھەلدەگەریتەو، ھە، ھاھاھا، ئەھی ئەھی ئەھی پئ دەکەنم و دەگریم و پئ دەکەنم، ئەگەر ئیستا چاویان لە من بی

یه کسه فریم ددهنه ناو شیتخانهوه، ههمیشه پیم دهلین:

- شیتیکی ئاقلیت و ئاقلیکی شیتیت.

نازانن که نیره موو کیشم، واش دهزانن.. هیچ نازانن، تا ئیستا له ئهلف و بئی مارکسیزم نهگه یشتوون، خو یان به بزما ری مارکسیزمدا هه لواسیوه، ئه ی من چیم؟ منیش وهکو ئه وان کونه مارکسیم، واته فه رق و جیاوازیمان نییه، نا نا من وجوودیم، وهکو وتم سارته ریشم نه خویندوو هته وه، سو فیم، نه خیر، نه که راماتم هه یه و نه "شطحات" ئه ی چیم؟

دۆزیمه وه، نیه لیستیم وهکو نیچه ش له کۆتایی ته مه نمدا شیت دهم، راستیی هه که ی مرۆقیکی سه رلئیشیواوم، ده ساله به دوا ی خو مدا ده گه ریم و قهت خو م نه دۆزیوه ته وه، ناشبم به کافکا، ناشبم به گریگوری هه که ی، به لام ده بمه په یکه ر، ده بمه دروشم، ده بمه قوتابخانه، خه یالم خاوه، ده بمه هه موو شتیک و نابمه هه یچ، ما که رم، قسه ی خو مانبی، بیزار بووم، ئیوه ش هه رچه نده له من ده چن، بیزار بوون، من راهاتووم بیزاری به خشمه گه ردوون، ده ریای بیزاریم قووله، وهرن تییدا مه له بکه ن، تو ره کانیشم زۆرن، وهرن بین به نیچیر، خه مه کانم هه راجی ده که م، به وشه ده یان فرۆشم، ته بله کی سه رمیزه که م شووشه یه، له پر ته قییه وه، درۆ ده که م، گویم لی بگرن، وهکو مزراح له ناو باز نه یه کی به تالدا ده سوو ریمه وه.

ده ی با رابویرین به یه کدی، من گامیشم، ئه ی ئیوه چین؟ ئیوه مارن منیش پونگه م، پونگه بو نی خو شه، ئاوه که شی بو سکچوون باشه، ها ها ها، به ئیوه رانا بویرم. به خو م راده بویرم. به له سه بووم، بیکارم، کاری برین پیچی و ده موچا و هه لگرتن و کریکاری و به رگدوورین و

نازانم چى بىكەم؟ خۆم خۆمم فنىش كرد، خۆم دەرچووم لە كارەكەم،
دەريان نەكردووم، ئاخىر ناھەقم نىيە، ئازارم دەدەن، دەمچەوسىننەو
تەنيا ھەر خەمى جگەرەكەمە، مردم... گيان دەدەم.

من ئەحلام مەنسوورم، ديوارىكى ئەستوور لە نيوانماندا ھەيە، ئەو
كوپرن، نامبين؟ من ھەمووتان دەبينم، خۆم نافرۆشم نا...

باسى شەو و رۆژىكى خۆمتان بۆ دەكەم... خۆم دەخۆمەو، وا
خەرىكە دەبم بەدلۆپىك ئا، قەترەيەك نەوت، فرمىسك گىلپىك،
پەلەيەك خوين، خۆلەمىش، دووكەل و...

هاوار
